

Vergaderjaar 2001–2002

19 637

Vluchtelingenbeleid

27 557

**Vorbereiding op en invoering van de
Vreemdelingenwet 2000**

Nr. 618

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 oktober 2001

Hierbij zend ik u, mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid, de Rapportage Vreemdelingenketen over de periode mei tot en met augustus 2001. In deze rapportage wordt tevens over de ijkpunten in het kader van het Groot Project «Vorbereiding op en invoering van de Vreemdelingenwet 2000» gerapporteerd. Daarnaast ontvangt u, als bijlage bij de rapportage, de uitkomsten van het accountantsonderzoek naar de cijfers zoals die in het kader van het Groot Project aan uw Kamer worden gerapporteerd.¹ Beide rapportages zijn inmiddels door de Ministerraad geaccordeerd.

Hierna wil ik in deze brief kort ingaan op de belangrijkste ontwikkelingen in de vreemdelingenketen, de mogelijkheid tot opname van terug- en overname bepalingen in internationale verdragen alsmede de conclusies van de accountantsdienst.

Belangrijkste ontwikkelingen in de keten

- De asielinstroom is de afgelopen maanden relatief laag. De verwachting is dan ook dat de totale instroom dit jaar beduidend lager zal uitvallen dan eerder geprognoseerd. Daar waar Duitsland, Frankrijk en Oostenrijk geconfronteerd worden met een stijgende instroom, daalt de instroom in het Verenigd Koninkrijk, België en Nederland.
- Het AC-afdoeningspercentage ligt nog steeds ruim boven de 20%, hetgeen betekent dat de filterfunctie van de aanmeldcentra goed functioneert. Een dergelijk hoog AC-afdoeningspercentage leidt overigens wel tot een forse stijging van het aantal beroepszaken tegen deze afwijzingen. Daarnaast wordt de Vreemdelingenkamer tevens geconfronteerd met een stijging van het aantal zaken als gevolg van de vervroegde toets vreemdelingenbewaring. Aangezien beide type beroepszaken (AC-beroepen én bewaringszaken) prioriteit hebben gaat deze stijging ten koste van de beschikbare productiecapaciteit voor de bodemzaken en voorlopige voorzieningen. Als gevolg hiervan zijn bij

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

- de Vreemdelingenkamer de achterstanden op deze laatste twee zaaksoorten opgelopen.
- De IND is bezig met het, op projectmatige wijze, wegwerken van de achterstand asielbezwaar. Het is de doelstelling om het overgrote deel (90%) van de oude zaken per september 2002 verwerkt te hebben. Deze planning is, uitgaande van het tempo waarin de bezwaar achterstand op dit moment wordt weggewerkt, realistisch.

Terugkeer

De resultaten van het terugkeerbeleid zijn nog niet positief. Ik zal u binnen enkele weken middels een notitie «Vertrek en terugkeer; de uitvoering nader belicht» nader informeren over de stand van zaken. Daarbij zal tevens ingegaan worden op de activiteiten die nodig zijn om de relatie met de landen van herkomst te verbeteren zodat de afgifte van Laisser Passer voorspoediger kan verlopen. Daarnaast zal er bij de andere departementen opnieuw aandacht gevraagd worden voor de afspraak in het kabinet dat in relevante internationale verdragen waar mogelijk een terug- of overname clause moet worden opgenomen.

Accountantsonderzoek

In het kader van het groot project «Voorbereiding op en invoering van de Vreemdelingenwet 2000» heeft de departementale accountantsdienst van het Ministerie van Justitie een onderzoek verricht naar de cijfers die in de periodieke rapportages aan de Tweede Kamer zijn opgenomen. Om zich hiervan een beeld te kunnen vormen heeft de accountantsdienst de rapportage over de maanden januari tot en met april 2001 onderzocht.

Het onderzoek heeft zich toegespitst op het proces van informatievoorziening bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst, de directie Personenverkeer en Consulaire Zaken van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de Vreemdelingenkamer van de Rechtbank Den Haag alsmede enkele nevenzittingsplaatsen van deze rechtbank.

Ik heb de accountantsdienst gevraagd te beoordelen of de in de genoemde rapportage weergegeven cijfers op een betrouwbare wijze tot stand gekomen zijn, en of deze cijfers juist en volledig zijn weergegeven in de rapportage.

De daarvoor noodzakelijke, door de accountantsdienst uitgevoerde, controle van het proces van informatievoorziening en de beoordeling van de kwaliteit van beleids- en sturingsinformatie, is binnen de rijksoverheid relatief nieuw. Een accountantsonderzoek richt zich immers doorgaans op de financiële verantwoording en de bijbehorende financieel administratieve beheersingsprocessen. De geëigende beoordelingsmethodes bleken dan ook niet zonder meer bruikbaar. Er is, in overleg met de accountantsdiensten van de andere departementen, dan ook gekozen voor een alternatieve wijze van beoordelen. Overigens zal, met de introductie van de nieuwe begrotingssystematiek VBTB, steeds meer nadruk komen te liggen op deze nieuwe vorm van controleren. Het belang van beleids- en sturingsinformatie, in VBTB termen prestatie-indicatoren, neemt immers toe. Het is derhalve noodzakelijk dat ook de kwaliteit en betrouwbaarheid van deze informatie toeneemt. Op dit moment zijn de huidige organisaties, systemen en procedures daar nog niet volledig op gericht en voor toegerust. Het inzicht dat het nu voorliggende accountantsrapport biedt in de op dit terrein noodzakelijke verbeteringen is mijns inziens dan ook zeer waardevol, omdat er op dit terrein nog veel moet gebeuren.

Het oordeel van de accountantsdienst is op dit moment nog niet positief. Er wordt geconcludeerd dat het proces van totstandkoming van de informatie nog onvoldoende waarborgen bevat voor het vaststellen van de

getrouwheid van de informatie. De accountantdienst formuleert, bij zijn bevindingen, de maatregelen die nodig zijn om tot adequate beleids- en sturingsinformatie te komen. Deze aanbevelingen neem ik graag over omdat het van groot belang is om te kunnen beschikken over kwalitatief goede beleids- en sturingsinformatie.

Dat betekent dat door de betrokken organisaties maatregelen genomen moeten worden teneinde op korte termijn wél aan de door de accountantsdienst gestelde eisen te voldoen. Hiertoe is door de accountantsdienst een lijst opgesteld waarin per organisatie de te nemen maatregelen zijn uitgewerkt. Met de betrokken organisaties is de afspraak gemaakt dat deze maatregelen ook daadwerkelijk geïmplementeerd zullen worden.

Per organisatie is een plan van aanpak opgesteld dat door het management van de betreffende organisatie is geaccordeerd. Wat de rechtbank betreft moet hierbij de kanttekening worden gemaakt dat de beheersmatige verantwoordelijkheidslijn ten opzichte van het departement in de toekomst via de Raad van de Rechtspraak loopt. De accountantdienst heeft deze plannen van aanpak beoordeeld en heeft geconcludeerd dat deze voldoende basis vormen voor het adequaat herstellen van de leemten.

De accountantsdienst heeft mij verzekerd dat de voorliggende plannen van aanpak, zowel inhoudelijk als qua bestuurlijk commitment, voldoende waarborgen bevatten en zal in nauw overleg met de project DG Vreemdelingenwet 2000 en zijn projectbureau, de uitvoering van de plannen monitoren. Daartoe is bij het projectbureau een algemeen projectleider aangesteld die belast wordt met het bewaken van de voortgang en kwaliteit van de implementatie van de door de accountantsdienst voorgestelde maatregelen.

Op basis van deze aanpak gaat de accountantsdienst er vanuit dat na uitvoering van de in de plannen van aanpak geformuleerde maatregelen een situatie ontstaat op grond waarvan zij bij een volgende controle een positief oordeel kunnen afgeven.

De Staatssecretaris van Justitie,
N. A. Kalsbeek

PERIODE: MEI TOT EN MET AUGUSTUS 2001

INHOUDSOPGAVE

	Inleiding	5
	DEEL I. INSTROOM EN STAND VAN ZAKEN BELEID	5
1	ONTWIKKELINGEN IN DE INSTROOM	5
1.1	De instroom in Nederland	5
1.2	De instroom in Europa	6
2	Stand van zaken genomen beleidsmaatregelen	8
2.1	AC-procedure en TNV	8
2.2	Overeenkomst van Dublin	9
2.3	Wijzigingen landenbeleid	10
2.4	Stand van zaken vertrek- en terugkeer	11
2.5	Overdracht ROA en VVTV	16
2.6	Openstaande toezeggingen	16
	DEEL II: STAND VAN ZAKEN IN DE VREEMDELINGEN- KETEN	22
3	MINISTERIE VAN JUSTITIE	22
3.1	Immigratie- en naturalisatiedienst	22
3.2	Centraal Orgaan opvang asielzoekers	31
3.3	Instroom, uitstroom en bezetting TNV	32
3.4	Vreemdelingenkamers	33
3.5	Gefinancierde rechtsbijstand asielzoekers	37
4	MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES	38
4.1	Huisvesting statushouders	38
5	MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN	38
5.1	Algemene ambtsberichten	38
5.2	Onderzoek in individuele zaken	39

INLEIDING

In deze rapportage vreemdelingenketen wordt verslag gedaan van de stand van zaken binnen de vreemdelingenketen over de maanden Mei tot en met augustus 2001. Hiermee wordt aangesloten bij de afspraak met de tweede Kamer om deze rapportage één maal per vier maanden op te stellen, waarbij de rapportage over de laatste vier maanden, tevens de jaarrapportage vormt. In aanvulling hierop dient de Tweede Kamer in het kader van het groot project *Vorbereiding op en invoering van de nieuwe vreemdelingenwet* ook over een groot aantal in dit kader relevante ijkpunten te worden geïnformeerd, in deze rapportage wordt ook over deze ijkpunten gerapporteerd.

In deel I van deze rapportage vreemdelingenketen wordt ingegaan op de ontwikkelingen in de instroom en de stand van zaken met betrekking tot diverse genomen beleidsmaatregelen. Allereerst krijgen de instroom in Nederland en die in Europa aandacht. Vervolgens wordt ingegaan op de AC-procedure, de bezetting van de TNV en de uitvoering van de overeenkomst van Dublin. Ook wordt aandacht besteed aan de wijzigingen in het landenbeleid en komen de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het nieuwe terugkeerbeleid en de voortgang van de overdracht van de uitvoering van de ROA en zorgwet-VVTV van gemeenten aan het CAO. Als laatste treft u in deel I van deze rapportage een reactie van de Staatssecretaris van Justitie aan op een aantal nog openstaande toezeggingen.

In deel II wordt u geïnformeerd over de stand van zaken bij de verschillende partners in de vreemdelingenketen. Het Ministerie van Justitie rapporteert over de stand van zaken bij de immigratie- en naturalisatiedienst, het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers, de Vreemdelingenkamers en de gefinancierde rechtsbijstand asielzoekers. Vervolgens gaat het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in op de huisvesting van statushouders. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken sluit de rapportage af met bijdragen over de algemene- en de individuele ambtsberichten.

DEEL I INSTROOM EN STAND VAN ZAKEN BELEID

1. Ontwikkelingen in de instroom

1.1. De instroom in Nederland

In tabel 1 wordt de instroom van asielzoekers (het aantal in behandeling genomen asielaanvragen) weergegeven over de maanden mei tot en met augustus 2001. De instroom in deze periode wordt tevens vergeleken met de instroom in dezelfde periode vorig jaar.¹ In totaal zijn er in de tweede 4 maandsperiode van 2001 9 705 asielaanvragen in behandeling genomen. Ten opzichte van dezelfde periode in 2000 (14 228 aanvragen) betekent dit een daling van 32% (4 523 aanvragen). De instroom voor in het gehele jaar 2001 is op basis van de instroom tot en met augustus geprognoseerd op 38 000. Ten opzichte van de verwachte instroom van 44 000 betekent dit een verlaging.

Een analyse van de instroom van de top-10 landen over 2001 laat zien dat de daling – in absolute aantallen gezien – het grootst is voor aanvragen uit de landen FRJ (-/- 1 688), Afghanistan (-/- 706) en Irak (-/- 390). Het aantal aanvragen uit de landen Angola (+ 610) en Guinee (+ 167) blijkt in de rapportageperiode het sterkst te zijn gestegen.

¹ Het aantal gemaakte AC-afspraken wordt in het volgende hoofdstuk van deze rapportage weergegeven.

Het aandeel van de grootste tien landen daalde licht van 59% naar 58% van de totale instroom.

Tabel 1: Aantal in behandeling genomen asielaanvragen mei tot en met augustus 2001 en zelfde periode 2000

Nationaliteit	mei	juni	juli	aug	mei-aug 2001	mei-aug 2000
Angola	342	257	340	386	1 325	715
Afghanistan	298	262	255	274	1 089	1 795
Sierra Leone	135	170	205	178	688	680
Guinee	117	121	121	119	478	311
Turkije	141	100	92	87	420	747
Irak	85	94	94	105	378	768
Iran	98	92	108	62	360	693
Somalië	89	75	77	83	324	659
FRJ	102	52	84	58	296	1 984
Russische Federatie	82	63	61	80	286	345
Overig	1 060	933	1 038	1 030	4 061	5 531
Totaal	2 549	2 219	2 475	2 462	9 705	14 228

Van alle asielzoekers die zich in de maanden mei tot en met augustus op het AC gemeld hebben beschikte respectievelijk 402 (in mei), 384 (in juni), 375 (in juli) en 279 (in augustus) van de betrokkenen over voldoende documenten. De overige asielzoekers waren dus slecht of zelfs ongedocumenteerd. Het percentage on- of slecht gedocumenteerden ligt daarmee gemiddeld op ongeveer 80%.

De instroom van Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers (ama's) is nog steeds hoog. Vroegen in 1996 nog 1 562 ama's in Nederland asiel aan, in 1997 waren dat er al 2 660, in 1998 3 504, in 1999 5 547 en in 2000 6 705 (zijnde 15% van het totaal aantal asielzoekers).

In de tweede vier maanden van 2001 werden er in totaal 1 872 asielaanvragen van ama's geregistreerd. Dat is ruim 19% van de totale instroom in de rapportageperiode. De belangrijkste landen van herkomst van ama's in de tweede vier maanden van 2001 zijn: Angola (657, stijging van 280 ten opzichte van zelfde periode in 2000), gevolgd door Sierra Leone (240, stijging 13), Guinee (221, stijging 54) en China (85, daling 302).

1.2. De instroom in Europa

In tabel 2 wordt de instroom van asielzoekers (aantal in behandeling genomen asielaanvragen) per land weergegeven over de tweede drie maanden van 2001 en die over dezelfde periode in 2000 (de gegevens over de laatste twee maanden van de rapportageperiode, de maanden juli en augustus, zijn nog niet beschikbaar). Ook wordt aangegeven wat de (procentuele) verandering in 2001 is ten opzichte van dezelfde periode in 2000.

In de maanden april tot en met juni zijn circa 88 000 asielaanvragen ingediend in de genoemde landen, een stijging van 2 500 (3%) ten opzichte van dezelfde periode in 2000. Met name Oostenrijk (+ 3 261), Frankrijk (+ 3 102) en Duitsland (+ 2 665) hadden te maken met een sterke stijging.

Opgemerkt dient te worden dat het Verenigd Koninkrijk vanaf augustus 2000 een andere definitie van instroom is gaan hanteren. Net als de meeste andere landen, waar onder Nederland, telt het Verenigd Koninkrijk nu ook gezinsleden mee bij het bepalen van de omvang van de instroom.

Duitsland is in deze periode bestemmingland nummer één in Europa, op de voet gevolgd door het Verenigd Koninkrijk. Frankrijk is met een procentuele stijging van 35% nummer drie, gevolgd door Nederland op de vierde plaats. Nederland kende echter een daling in deze periode van -/ 22%.

Oostenrijk had de eerste 3 maanden van dit jaar te maken met de sterkste procentuele stijging (98%) van de instroom van asielzoekers. Dit betreft voor een groot deel asielaanvragen van Afghanen, die op de ambassade in Teheran asiel hebben aangevraagd. Deze stijging zet zich ook in de periode tot en met augustus voort.

Tabel 2: Europese vergelijking asielaanvragen (bron: Inter-Governmental Consultations (IGC))

	apr-2001	mei-2001	jun-2001	apr-jun 2001	apr-jun 2000	mutatie	mutatie in %
Duitsland**	6 182	6 941	6 609	19 732	17 067	2 665	16%
Verenigd Koninkrijk***	6 153	6 513	6 526	19 192	22 132	- 2 940	- 13%
Frankrijk*	4 061	4 058	3 785	11 904	8 802	3 102	35%
Nederland	2 781	2 549	2 219	7 549	9 633	- 2 084	- 22%
Oostenrijk	2 840	2 523	2 151	7 514	4 253	3 261	77%
België*	1 770	1 959	1 877	5 606	8 155	- 2 549	- 31%
Zwitserland	1 434	1 727	1 650	4 811	3 839	972	25%
Zweden	1 282	1 581	1 565	4 428	2 684	1 744	65%
Denemarken	1 028	945	810	2 783	2 105	678	32%
Ierland	741	837	882	2 460	2 515	- 55	- 2%
Noorwegen	612	765	1 067	2 444	4 267	- 1 823	- 43%
Spanje	683	631	640	1 954	1 826	128	7%
Finland	172	85	111	368	965	- 597	- 62%
Totaal	29 739	31 114	29 892	90 745	88 243	2 502	3%

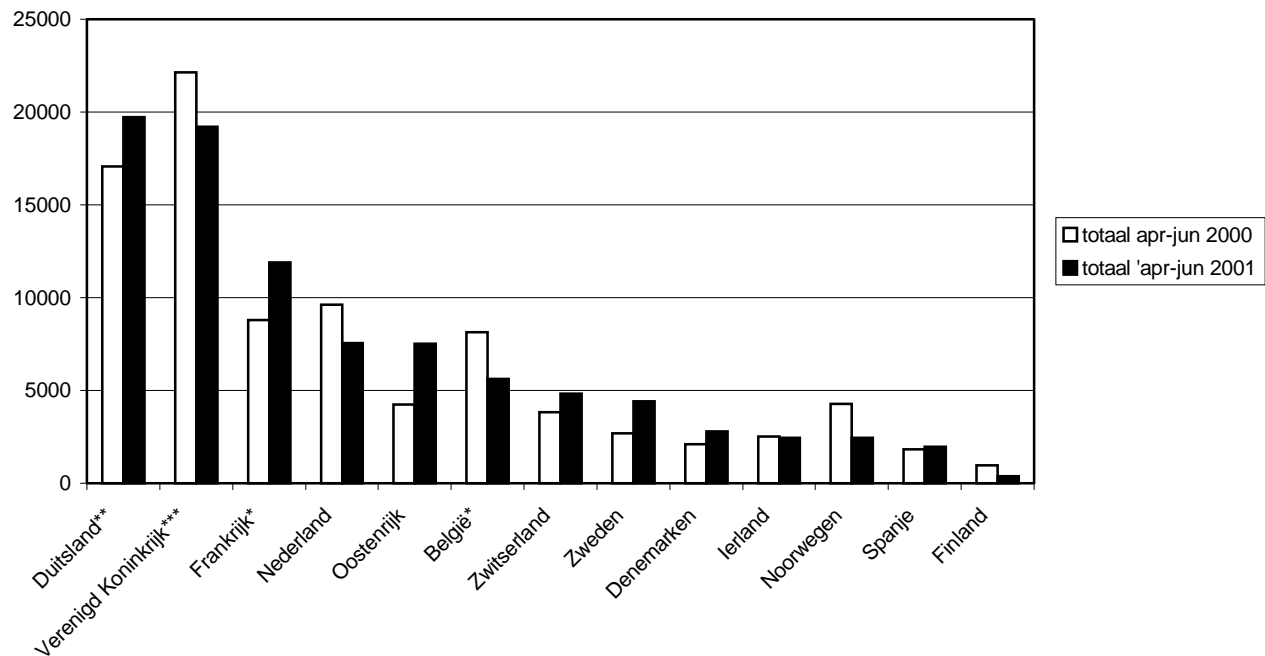
* Exclusief niet-alleenstaande minderjarige asielzoekers

** Gezinsleden worden alleen meegerekend indien de asielaanvraag afzonderlijk wordt ingediend

*** Het Verenigd Koninkrijk heeft in de loop van het jaar 2001 een correctie toegepast op de gezinsleden. Deze worden nu meegerekend. Deze correctie is in de cijfers over het jaar 2000 doorgevoerd.

In een grafiek ziet de instroom in Europa over de tweede 3 maanden van 2001 er in vergelijking met die van 2000 als volgt uit:

Grafiek 1: Europese vergelijking (bron: IGC)

2. Stand van zaken genomen beleidsmaatregelen

2.1. AC-procedure en TNV

In onderstaande tabel staat het aantal vreemdelingen vermeld dat in de afgelopen periode een asielaanvraag heeft ingediend en daartoe een afspraak heeft gemaakt bij een Aanmeldcentrum (AC). Dit betreft de nationaal gehanteerde definitie van instroom, zoals vermeld in de brief van 20 januari 1999 aan uw Kamer¹. Ook wordt de omvang van de AC-wachlijst in de rapportageperiode weergegeven en de bezetting van de Tijdelijke Noodvoorziening (TNV).

Tabel 3: AC-afspraken, AC-wachlijst en TNV-bezetting in mei-augustus 2001

	Gemaakte AC-afspraken	AC wachtlijst	Bezetting TNV*	Percentage Gebruik TNV	AC afdoeningspercentage
Mei	2 185	684	452	66%	22%
Juni	2 277	694	479	69%	23%
Juli	2 341	583	474	81%	23%
Augustus	2 584	790	697	86%	21%

* Per ultimo van de betreffende maand.

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het aantal gemaakte afspraken, conform het seizoenspatroon in de loop van de maanden weer is gestegen. Het absolute aantal is echter beduidend lager dan het aantal gemaakte afspraken in dezelfde periode van het voorafgaande jaar. In deze rapportageperiode lag het afdoeningspercentage steeds boven de 20%. Over de eerste 8 maanden van 2001 ligt het gemiddelde afdoeningspercentage op 21%, dit is ruim boven het streefpercentage van 20% voor het gehele jaar 2001. Het hogere AC-afdoeningspercentage houdt verband met de verdergaande optimalisering van (de logistieke inrichting van) de huidige 48-uursprocedure.

Leeftijdsonderzoek in de AC procedure

Een asielzoeker bij wie twijfel bestaat over de opgegeven leeftijd (minderjarigheid) en deze twijfel niet heeft kunnen wegnemen door het overleggen van documenten of door middel van verklaringen tijdens het eerste gehoor, kan onderworpen worden aan een leeftijdsonderzoek om de gestelde leeftijd alsnog aannemelijk te maken. Wanneer nog binnen de AC-procedure blijkt dat de betrokkene meerderjarig is, begint de AC-procedure opnieuw en wordt zo mogelijk binnen het AC een beslissing gegeven. Tussen 1 mei 2001 en 31 augustus 2001 is in 769 gevallen een leeftijdsonderzoek opgestart in de AC-procedure. In 328 van de gevallen (43%) bleek nog tijdens de AC-procedure dat sprake was van meerderjarigheid. In 440 van de gevallen (57%) was sprake van minderjarigheid. Dit betekent een lichte stijging van het aantal uitgevoerde leeftijdsonderzoeken maar ook een stijging van het percentage geconstateerde meerderjarigen.

Rapport Nationale Ombudsman naar de verblijfsomstandigheden op de Aanmeldcentra

Er is een reactie op het rapport van de Nationale Ombudsman naar de verblijfsomstandigheden op de aanmeldcentra opgesteld. Hoewel de algemene conclusie niet werd gedeeld zijn de aanbevelingen die passen binnen de inrichting van de aanmeldcentra, te weten beperkte opvangfaciliteiten die voldoen aan de normale basisvereisten van hygiëne en veiligheid, wel overgenomen.

¹ Alle asielzoekers die naar Nederland komen en aangeven een asielaanvraag in te willen dienen en daartoe op de wachtlijst worden geplaatst en een afspraak krijgen met het Aanmeldcentrum (Tweede Kamer, vergaderjaar 1999–2000, 19 637, nr. 529).

2.2. Overeenkomst van Dublin

In de onderstaande tabel wordt het totaal aantal door Nederland gelegde claims in de tweede 4 maanden van 2001 en de stand van zaken per 20 september 2001 weergegeven.

Tabel 4: Stand van zaken Dublinclaims mei – augustus 2001

Claimland	Totaal ingediend mei-aug. 2001	Waarvan Openstaand	Geweigerd	Akkoord	Vervallen
Oostenrijk	33	4	1	28	0
België	86	9	1	74	2
Duitsland	465	71	60	324	10
Denemarken	3	0	0	3	0
Spanje	21	5	1	13	2
Frankrijk	80	9	1	66	4
Groot-Brittannië	3	1	0	1	1
Griekenland	22	10	3	8	1
Italië	57	30	12	15	0
Luxemburg	1	1	0	0	0
Noorwegen	1	0	1	0	0
Zweden	2	1	0	1	0
Portugal	37	6	0	31	0
Finland	3	0	0	3	0
Eindtotaal	814	147	80	567	20
In percentages:	100%	18%	10 %	70%	2%

In de tabel wordt het totaal aantal claims weergegeven dat in het tweede trimester van 2001 door Nederland is ingediend bij landen die deelnemen aan de Overeenkomst van Dublin. Uitgangspunt van het overzicht vormt de situatie per 30 augustus 2001.

Vergeleken met de tweede vier maanden van 2000 (1 950) is er sprake van een daling in het aantal gelegde claims in dezelfde periode van 2001: 814 zaken. Bijna 70% van de afgehandelde claims is gehonoreerd. Er zijn geen openstaande verzoeken met een verzoekdatum van voor 1 mei 2001.

Van de 814 gelegde claims wordt op dit moment aan ruim 400 Dublinclaimanten¹ opvang verleend. Het gaat hierbij om humanitaire noodsituaties en om claims die pas na de AC-fase konden worden gelegd. Het gaat daarbij zowel om openstaande claims als ook om claims die reeds akkoord zijn bevonden, maar waarbij nog geen feitelijke overdracht heeft plaatsgevonden.

De Europese Commissie heeft voorafgaand aan het uitbrengen van een conceptverordening inzake de herziening van de Overeenkomst van Dublin (OvD) een tweede evaluatie uitgebracht. Ter opvolging van de OvD is de conceptverordening, die is gebaseerd op artikel 63, lid 1, onder a van het Verdrag van Amsterdam, eind juli door de EC uitgebracht. Dit voorstel zal onderwerp zijn van onderhandelingen in de EU.

In dit verband valt ook te wijzen op de brief aan de Tweede Kamer van 3 september 2001 (kenmerk: 510 442/01/DVB), inzake de uitleg van artikel 4 OvD en artikel 29 Vreemdelingenwet 2000. In deze brief wordt uiteengezet hoe met het oog op de systematiek van de Vreemdelingenwet 2000 uitvoering zal worden gegeven aan de OvD ten aanzien van gezinsleden van asielzoekers.

¹ Conform de motie van de leden Dittrich c.s., Tweede Kamer vergaderjaar 1998–1999, 19 637, nr. 379.

2.3. Wijzigingen landenbeleid

Landgebonden asielbeleid

Op 1 juni is de Tweede Kamer geïnformeerd over de beleidsontwikkeling op het gebied van het landgebonden asielbeleid. Naar aanleiding van het verschijnen van een aantal ambtsberichten werd ingegaan op de gevolgen voor het toelatings- en terugkeerbeleid. Dit beleid is verbonden aan de volgende ambtsberichten: Angola van 26 juni 2000 en 4 mei 2001; Sierra Leone van 3 oktober 2000; Noordelijke Kaukasus (Tsjetsjenië) van 30 maart 2001; Democratische Republiek Congo van 8 november 2000; Centraal-Irak van 9 april 2001 en Noord-Irak van 11 april 2001. Tevens is er op 1 juni een brief over categoriaal beschermingsbeleid aan de Kamer gezonden en heeft de brief instemming van de Kamer gekregen. Inmiddels is op 12 juli 2001 het Tussentijds Bericht Vreemdelingen-circulaire 2001/17 uitgebracht.

Angola

Op 1 juni 2001 is per brief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer bericht dat de terugkeer van uitgeprocedeerde asielzoekers uit Angola weer ter hand zal worden genomen. Op 26 juni 2001 heeft de Tweede Kamer ingestemd met deze beleidswijziging. Er vindt geen afdoening in AC plaats (ook niet met betrekking tot herhaalde asielaanvragen) totdat in een bodemprocedure is geoordeeld over de beleidswijziging van 1 juni, tenzij er sprake is van de gebruikelijke contra-indicaties.

DR Congo

Op 1 juni 2001 is per brief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer bericht dat de terugkeer van uitgeprocedeerde asielzoekers uit de provincies Noord en Zuid-Kivu niet langer van een bijzondere hardheid is. De categoriale bescherming van personen die behoren tot de bevolkingsgroep der Tutsi blijft gehandhaafd. De Tweede Kamer heeft op 26 juni 2001 ingestemd met deze beleidswijziging. Het Tussentijds Bericht Vreemdelingencirculaire 2001/19 van 12 juli 2001 over de afdoening van asielverzoeken van personen afkomstig uit DR Congo is inmiddels verschenen en het algemeen ambtsbericht DR Congo van 8 november 2000 is vrijgegeven. Asielverzoeken van personen afkomstig uit de provincies Noord en Zuid-Kivu worden niet AC afgedaan (ook niet met betrekking tot herhaalde asielaanvragen), totdat in een bodemprocedure is geoordeeld over de beleidswijziging van 1 juni 2001, tenzij sprake is van de gebruikelijke contra-indicaties. Asielverzoeken van personen die behoren tot de bevolkingsgroep der Tutsi worden eveneens niet AC afgedaan.

Irak

Bij brief aan de Tweede Kamer van 1 juni 2001 is ingegaan op het huidige beleid inzake Noord-Irak en Centraal-Irak. Naar aanleiding van de nieuw uitgebrachte ambtsberichten van de Minister van Buitenlandse Zaken inzake Centraal-Irak van 9 april 2001 en Noord-Irak van 11 april is nogmaals nader gemotiveerd waarom het huidige beleid wordt voortgezet. De Tweede Kamer heeft ingestemd met de inhoud van de brief. In het kort komt het beleid erop neer dat gezien de relatief veilige situatie in Noord-Irak het beleid inzake de terugkeer van afgewezen asielzoekers afkomstig uit Noord-Irak geen wijziging behoeft. Voor diegene die te vrezzen hebben voor vluchtelingrechtelijke vervolging in Centraal-Irak (en die niet behoren tot de genoemde risicogroepen) is van belang dat zij banden hebben met Noord-Irak in de zin van de UNHCR notitie van 14 juni 1999, wil er in het individuele geval een vluchtalternatief tegengeworpen kunnen worden. Tevens geldt Noord-Irak op grond van de situatie aldaar als verblijfsalternatief en wordt terugkeer van afgewezen asielzoekers

afkomstig uit Centraal-Irak naar Noord-Irak niet geacht als van een bijzondere hardheid.

Iran

In het eerste trimester waren er zowel negatieve als positieve rechterlijke uitspraken inzake de in november vorig jaar ingediende en geaccepteerde motie Rouvoet/Van der Staaij. In het tweede trimester is tegen de negatieve uitspraken verweer gevoerd en is de jurisprudentielijn nader uitgekristalliseerd, waarbij het rechterlijke oordeel zich ten gunste van het standpunt van de staatssecretaris heeft ontwikkeld.

De motie wordt, conform het standpunt van de staatssecretaris, als passend beschouwd binnen het staande beleid.

Russische Federatie (Tsjetsjenië)

Op 1 juni 2001 is per brief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer bericht dat er ten aanzien van personen afkomstig uit de deelrepubliek Tsjetsjenië geen reden is om een speciaal beleid te voeren en dat de terugkeer van afgewezen asielzoekers ter hand genomen kan worden. Het algemeen ambtsbericht van 30 maart 2001 is inmiddels vrijgegeven. Op 26 juni 2001 heeft de Tweede Kamer ingestemd met deze beleidswijziging.

Afdoening van zaken dient te geschieden op basis van het Tussentijds Bericht Vreemdelingencirculaire 2001/16 van 12 juli 2001 over de afdoening van asielaanvragen van vreemdelingen afkomstig uit de Russische Federatie, deelrepubliek Tsjetsjenië. Verleend uitstel van vertrek dient te worden ingetrokken. Dit betekent dat asielaanvragen van asielzoekers afkomstig uit de Russische Federatie, deelrepubliek Tsjetsjenië, die niet in het bezit zijn van een propiska voor elders in de Russische Federatie, weer in behandeling kunnen worden genomen.

Sierra Leone

Op 1 juni 2001 heeft de Staatssecretaris van Justitie per brief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer bericht dat de terugkeer van uitgeprocedeerde asielzoekers uit Sierra Leone getuigt van een bijzondere hardheid en dat er een beleid van categoriale bescherming zal worden gevoerd. Op 26 juni 2001 heeft de Tweede Kamer ingestemd met deze beleidswijziging. Het ambtsbericht van 3 oktober 2000 is vrijgegeven.

Het Tussentijds Bericht Vreemdelingencirculaire 2001/20 van 12 juli 2001 over de afhandeling van Sierraleoonse asielaanvragen is inmiddels verschenen. In openstaande voorlopige voorzieningen of beroepszaken kan ambtshalve een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd op grond van artikel 29, eerste lid, onder d, Vreemdelingenwet 2000, worden verleend, behoudens contra-indicaties.

Sri Lanka

Op 27 april 2001 heeft het Ministerie van Buitenlandse Zaken een tussentijds ambtsbericht inzake littekens uitgebracht. Dit ambtsbericht is inmiddels vrijgegeven. Op grond hiervan is de afdoening in het AC van Tamils met littekens weer hervat.

Op 17 juli 2001 is er weer een uitspraak over een Tamil met littekens verschenen. De rechter spreekt uit dat uit het tussentijds ambtsbericht van 27 april 2001 kan worden afgeleid dat littekens onder omstandigheden wel een zelfstandig risico op een behandeling in strijd met artikel 3 Europees Verdrag Rechten van de Mens zouden kunnen opleveren. Het is onwenselijk zou deze lijn zich in de jurisprudentie voortzetten. Hierom is inmiddels hoger beroep ingesteld. Daarnaast is het algemene ambtsbericht van 11 juli 2001 inmiddels vrijgegeven.

2.4. Stand van zaken vertrek- en terugkeer

De resultaten van het terugkeerbeleid zijn nog niet positief. Daarom zal de

organisatie van het terugkeerproces nader worden bezien daarbij zal tevens worden bezien of het mogelijk is de relatie met de landen van herkomst te verbeteren zodat de afgifte van Laissez Passez voorspoediger kan lopen. Daarnaast zal er bij de andere departementen om nieuwe aandacht gevraagd worden voor de afspraak in het kabinet dat in internationale verdragen waar mogelijk een terug- of overnameclausule moet worden opgenomen.

Hoewel het vertrek- en terugbeleid uit gaat van de eigen verantwoordelijkheid van de vreemdeling om Nederland te verlaten indien hem dat wordt aangezegd, zal tevens worden bezien of er mogelijkheden zijn om gedwongen terugkeer te intensiveren.

In de rapportageperiode hebben de eerste verwijderingen van asielzoekers onder de Vreemdelingenwet 2000 plaatsgevonden. Van de afgedane zaken onder Vreemdelingenwet 2000 zijn 2 962 vreemdelingen in deze periode vertrokken.

In deze paragraaf wordt melding gemaakt van de stand van zaken met betrekking tot de terugkeer. Achtereenvolgens wordt ingegaan op de volgende onderwerpen:

- VW2000;
- Beleid;
- Vertrekresultaten;
- Verwijderbaren;
- Stappenplan 2000.

VW 2000

In de rapportageperiode hebben de eerste verwijderingen van asielzoekers onder de Vreemdelingenwet 2000 plaatsgevonden. Van de afgedane zaken onder VW 2000 zijn 2 962 vreemdelingen in deze periode vertrokken. Van dit aantal vertrok de vreemdeling in 2 356 gevallen met onbekende bestemming, in 351 gevallen betrof dit een uitzetting en in 151 gevallen een vertrek onder toezicht. In de meeste gevallen betreft het hier vreemdelingen van wie het asielverzoek op een AC is afgedaan.

Er is een «Activiteitenbeschrijving Terugkeer VW2000» opgesteld voor door de verschillende ketenpartners te verrichten activiteiten op het gebied van terugkeer ten aanzien van in de opvang verblijvende asielzoekers die op of na 1 april een negatieve beslissing krijgen op hun aanvraag tot toelating. Eind juli 2001 is tevens een uitgebreid informatiepakket verspreid onder de ketenpartners. Dit informatiepakket behelst werkafspraken tussen de ketenpartners, een algemene uitleg van het terugkeerbeleid en informatie over de juridische gevolgen voor terugkeer onder VW 2000.

Beleid

In juni 2001 is het uitstel van vertrek-beleid opgeheven dat van toepassing was op alle afgewezen asielzoekers afkomstig uit Angola en de deelrepubliek Tsjetsjenië van de Russische Federatie en is het vvtv-beleid inzake de Democratische Republiek Congo voor personen uit Noord- en Zuid-Kivu beëindigd.

Van 14 tot en met 16 augustus jl. bracht een ambtelijke missie een bezoek aan Angola met als doel:

- a) het onderzoeken van de mogelijkheden om charters met afgewezen Angolese asielzoekers naar Angola te zenden.
Voor de Angolese overheid is terugkeer van hun landgenoten geen wezenlijk probleem mits is vastgesteld dat het daadwerkelijk Angolezen betreft. Op voorhand werd niet negatief over het inzetten van

charters gedacht. Terugkeer per reguliere lijndienst heeft echter de voorkeur.

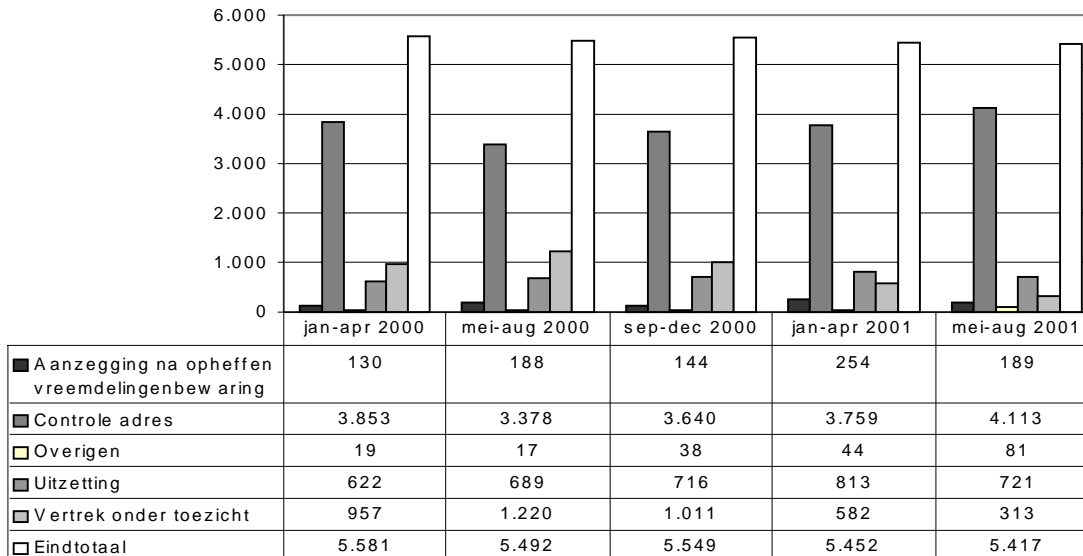
- b) nagaan of het wenselijk is om een Nederlandse missie op hoog niveau naar Angola te sturen;
De Angolese autoriteiten geven de voorkeur aan het eerst op ambtelijk niveau uitwerken van oplossingen en achten een bezoek van een delegatie op hoog niveau gewenst als een en ander in een afrondende fase is. De delegatie op hoog niveau kan met de Angolese collega's het resultaat bekrachtigen. Een dergelijke missie zou in november a.s. kunnen plaatsvinden.
- c) nagaan of de ontvangst van teruggekeerde asielzoekers op de Luchthaven van Luanda probleemloos verloopt.

Indien de terugkeerders over de juiste papieren beschikken kunnen zij zonder problemen Angola binnen reizen. De Angolese autoriteiten wensen wel over een namenlijst te beschikken van personen die worden uitgezet. Voorts zou een technische Angolese missie naar Nederland kunnen worden gezonden ter verificatie van de identiteit van de terugkeerders. De Portugese ambassade te Luanda heeft aangegeven dat Nederlandse ambtenaren welkom zijn om in het archief van deze ambassade onderzoek te doen naar afgifte van Schengenvisa.

Vertrekresultaten

In grafiek 2 is het totaal van de vertrekresultaten weergegeven. Ten opzichte van de vorige trimesters is het aantal vertrokken personen wederom nagenoeg gelijk gebleven. Opvallend is dat het aantal vreemdelingen dat daadwerkelijk is uitgezet, danwel onder toezicht is vertrokken, is afgenomen ten opzichte van de eerste viermaandsperiode. Zo daalde het aantal uitzettingen van 813 naar 721 en het aantal vertrekken onder toezicht van 582 naar 313. Daarentegen steeg het aantal administratieve verwijderingen (Controle-adres) van 3 759 naar 4 113. Uitgangspunt van het nieuwe terugkeerbeleid is dat uitgeprocedeerde vreemdelingen zelfstandig vertrekken.

Grafiek 2: Vertrek asiel totaal naar soort (excl. verwijderingen na MTV)

Verwijderbaren

Per 1 september 2001 verbleven nog totaal 4 073 verwijderbare asiel-

zoekers in de opvang. Het overgrote deel van deze groep (2 779) zijn asielzoekers die onder het oude terugkeerbeleid vallen en op wie het oude stappenplan (meewerkcriterium) van toepassing is. Deze personen zijn uitgeprocedeerd maar de uitzetting is nog niet geëffectueerd. Het gaat daarbij zowel om de centrale opvang, de decentrale opvang en de opvang bij de gemeente.

In 920 gevallen is het Stappenplan 2000 van toepassing, waarbij in het uiterste geval een ontruimingsprocedure moet worden gevolgd. In 346 gevallen betreft het een vreemdeling die onder de nieuwe vreemdelingenwet (negatieve meeromvattende beschikking) is afgedaan. Het aantal verwijderbaren in de opvang per 1 mei 2001 bedroeg overigens 3 620. In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van het aantal verwijderbaren per nationaliteit en het soort stappenplan. Irak, Somalië en Iran zijn de belangrijkste landen van herkomst van de verwijderbare asielzoekers.

Tabel 5: Verwijderbaren in opvang naar nationaliteit en stappenplan per 1 sept. 2001*

Nationaliteit	VW2000	STP2000	STPoud	Onbekend	Totaal
Iraakse	64	246	449	1	760
Somalische	20	48	372	1	441
Iraanse	25	68	174	2	269
Joegoslavische	15	52	112	0	179
Soedanese	17	55	106	0	178
Chinese	1	7	162	2	172
Algerijnse	7	11	148	3	169
Syrische	14	40	113	0	167
Zairese	1	7	144	0	152
Turkse	44	66	39	2	151
Overige	138	320	960	17	1 435
Totaal	346	920	2 779	28	4 073

* Bij het bepalen van het beleid dat van toepassing is, is geen rekening gehouden met herhaalde aanvragen en Dublinclaims.

Stappenplan 2000

Vanwege de inwerkingtreding van VW 2000 wordt de doelgroep van Stappenplan 2000 kleiner. In veel zaken die op basis van hun negatieve beschikking in eerste aanleg tot de doelgroep behoorden, is nog geen beslissing in bezwaar genomen. De vreemdeling die een negatieve beslissing in bezwaar heeft gekregen na 1 april 2001 valt onder de werking van VW 2000 en wordt dus niet meer volgens Stappenplan 2000 afgedaan. Een na 1 april gemaakte bezwaarbeschikking is namelijk een meeromvattende beschikking en houdt dus al een ontruimingstitel in zich. Het is voor deze groep dus niet meer noodzakelijk een ontruimingsprocedure te volgen.

Alleen vreemdelingen die voor 1 april 2001 een negatieve beschikking in bezwaar hebben gekregen zullen volgens stappenplan 2000 worden afgehandeld. Het gaat hierbij om 5 267 vreemdelingen die op dit moment nog in de opvang verblijven.

Het aantal ontruimingszaken dat in het kader van Stappenplan 2000 door het COA wordt afgedaan, is gestegen. In de tweede viermaandsperiode zijn 161 ontruimings-procedures gevoerd. In de eerste viermaandsperiode van dit jaar waren dat er 74.

Er werden 103 ZZA-arrangementen beëindigd in het kader van de beëindiging opvangvoorzieningen. Ook hier is een stijging waarneembaar ten opzichte van de vorige periode (67).

IOM

Ten opzichte van de eerste vier maanden in 2001 is het aantal terugkeerders via IOM licht gestegen (van 545 naar 603 terugkeerders). Ten opzichte van het jaar 2000 blijven de resultaten echter sterk achter. Over geheel 2000 vertrokken 3 223 vreemdelingen via IOM, terwijl in de eerste 8 maanden van 2001 dit aantal 1 148 is. Zoals in de vorige rapportage is gemeld, is de daling voornamelijk te wijten aan de afname van het aantal Kosovaren ten opzichte van voorgaande jaren, het stopzetten van de mogelijkheden van doormigratie naar de Verenigde Staten vanaf 1 februari 2001 en het stopzetten van het RCA-programma voor terugkeer van asielzoekers naar Tsjechië, Slowakije en Roemenië. Ten aanzien van het Return and Counseling Assistance Programma (RCA Programma) is inmiddels op 30 augustus 2001 door de EU in het kader van het Europees Vluchtelingen Fonds besloten tot toekenning van middelen. Voor de tweede fase van het programma, uitgebreid met Bulgarije, komen alleen asielzoekers in aanmerking die voor 1 januari 2001 een asielverzoek hebben ingediend.

Doelgroepenprogramma's

In de afgelopen periode zijn extra inspanningen verricht om de terugkeer naar een aantal regio's te stimuleren. Het gaat hier met name om Noord-Irak. In de brief van 1 oktober jl. is uw Kamer hierover geïnformeerd. In deze brief is tevens aangegeven dat in het licht van het overleg met Uw Kamer op 26 juni jl. waarbij gesproken is over de REAN-plus regeling, het IOM is verzocht de uitvoering van deze REAN-plus regeling tijdelijk aan te houden.

Noord-Irak

Van gedwongen terugkeer naar Noord-Irak is tot op heden geen sprake. Daarentegen zijn er wel vreemdelingen van Irakese nationaliteit uitgezet of onder toezicht vertrokken naar derde landen.

Uit de cijfers van de IND is gebleken dat in de periode van 1 mei tot 1 september 2001 400 Irakezen met onbekende bestemming zijn vertrokken. Er hebben 10 uitzettingen naar derde landen plaatsgevonden. Acht vreemdelingen zijn onder toezicht vertrokken.

De afgelopen jaren heeft vrijwillige terugkeer via IOM naar Irak plaatsgevonden, te weten: 16 personen in 1999, 46 in 2000 en 18 personen in de periode van 1 januari tot 1 september 2001.

Ondanks de daartoe verrichte extra inspanningen blijft de animo van de doelgroep om via IOM vrijwillig terug te keren achter bij de verwachtingen. Het aantal Irakese vreemdelingen dat met onbekende bestemming vertrekt blijft hoog.

Naar aanleiding van een ambtelijke missie naar Turkije in maart van dit jaar is voorgesteld het «bewegen» tot zelfstandige terugkeer naar Noord-Irak te intensiveren. Hiervoor is een stimulans gecreëerd in de vorm van een Plusprogramma in aanvulling op de standaard REAN-regeling. Het Plusprogramma kent onder meer een specifiek op deze groep gerichte, met OS-gelden gefinancierde, reïntegratiebijdrage. Het aanbieden van het programma, waaraan een looptijd van één jaar is verbonden, is gestart op 1 april 2001 en is van toepassing op de tot de doelgroep behorende personen die op voormelde datum reeds in Nederland verblijf hielden.

Etnische Albanezen uit Kosovo

Op 1 september 2001 bevonden zich 60 verwijderbare Kosovaren in de centrale opvang en 9 in de decentrale opvang. In de periode van mei tot en met augustus 2001 zijn 20 etnisch Albanezen

via IOM naar Kosovo teruggekeerd. Vier van hen waren evacués, de overigen waren reguliere asielzoekers. Daarnaast zijn er in dezelfde periode 23 etnisch Albanezen, illegaal in Nederland verblijvend, naar Kosovo uitgezet. Hieronder bevond zich één evacué.

Met betrekking tot het IOM-traject wordt opgemerkt dat de huidige regeling afloopt op 31 december van dit jaar. In de volgende viermaandsperiode zal bekeken worden of deze voortgezet moet worden.

In tegenstelling tot de verwachting neemt het aantal vertrekkende personen via IOM af. Wellicht heeft dit te maken met het feit dat de doelgroep steeds kleiner wordt.

Groepsgewijze uitzetting

In de maand juli hebben er vier chartervluchten naar Lagos, Nigeria plaatsgevonden. In totaal zijn er met deze vluchten 54 Nigerianen teruggekeerd, allen voorzien van een laissez-passer van de Nigeriaanse ambassade. Eén van hen bleek bij aankomst van Ghanaese afkomst te zijn en is direct doorgestuurd naar Ghana. Deze vluchten hebben veel aandacht van de media gekregen.

Op 30 augustus is er een groep van 10 vreemdelingen uitgezet naar respectievelijk Niger, Democratische Republiek Congo en Togo. Deze gecombineerde, groepsgewijze uitzetting was noodzakelijk omdat een aantal vreemdelingen niet kon worden uitgezet per lijndienst vanwege geboden verzet.

2.5. Overdracht ROA en VVTV

In het bestuurlijk overleg tussen het Rijk, de VNG en het IPO van 5 april jl, is afgesproken dat het COA aan alle gemeenten een voorstel zou doen voor de overname van de uitvoering van de ROA en de Zorgwet VVTV voor diegenen die in procedure zijn tegen de intrekking of niet-verlenging van de VVTV. De daadwerkelijke uitvoering van deze afspraak is belegd bij het COA. Op 20 juli jl. is door de staatssecretaris van Justitie, mede namens de minister voor GSI en de staatssecretaris van VROM, een brief gezonden aan alle gemeenten betreffende de mogelijkheid tot overdracht van de uitvoering van de ROA en de Zorgwet VVTV. Met die brief is meegezonden een brief van het COA over de praktische uitwerking van de overdracht. Alle gemeenten zijn gevraagd om uiterlijk 15 september 2001 aan te geven of de intentie bestaat om gebruik te maken van de geboden mogelijkheid tot overdracht. In de komende maanden zullen de voorbereidingen worden voortgezet om de feitelijke overdracht te kunnen laten plaatsvinden op drie momenten in 2002, te weten op 1 januari, 1 april en 1 juli.

2.6. Openstaande Toezeggingen

Hierna treft u de reactie aan van de staatssecretaris van Justitie op de volgende toezeggingen die aan uw Kamer zijn gedaan.

Rapportage over voortgang implementatie ama-beleid

De beleidsbrief over ama's is op 12 juni 2001 door de Tweede Kamer vastgesteld. Kern van het nieuwe beleid is beperking van de instroom van ama's, intensivering van terugkeer van ama's, verbetering van de informatiepositie over mensensmokkel en mensenhandel ter versterking van de strafrechtelijke aanpak van mensensmokkel en mensenhandel van ama's en het inrichten van een opvangmodel voor ama's dat aansluit op het perspectief van ama's, namelijk terugkeer. Hoofdstuk 8 van de beleidsbrief bevat per betrokken uitvoeringsorganisatie een aantal concrete maatregelen en activiteiten ter uitvoering van het nieuwe beleid. Tijdens

het Algemeen Overleg met Uw Kamer van 12 juni jl. heeft de Staatssecretaris van Justitie toegezegd de Tweede Kamer nader te zullen informeren over de voortgang van de implementatie van het nieuwe beleid via de Rapportage Vreemdelingenketen.

In de periode juni, juli en augustus is de implementatie van het nieuwe ama-beleid gestart. Ten behoeve hiervan zijn drie deelprojecten ingericht, te weten het deelproject «toelating en terugkeer» dat wordt gecoördineerd door de Immigratie en Naturalisatie Dienst (IND), het deelproject «preventie mensensmokkel en mensenhandel» dat wordt gecoördineerd door het Openbaar Ministerie (OM) en het deelproject «opvang en voogdij terugkeervariant» dat wordt gecoördineerd door het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA). In augustus is ook besloten dat er een deelproject «opvang en voogdij integratievariant» zal worden ingericht. De komende maanden wordt hieraan nader gevolg gegeven. Voor elk van de eerste drie genoemde deelprojecten is een plan van aanpak gemaakt met concrete activiteiten, maatregelen, planning, resultaten en beoogde effecten. Deze plannen sluiten aan op hoofdstuk 8 van de beleidsbrief ama's.

In de maanden mei tot en met augustus is vooral veel tijd en energie gestoken in het «implementatie-rijp» maken van het nieuwe beleid: het benoemen van de afhankelijkheidsrelaties en de risico's en het opzetten van een goede organisatie- en overlegstructuur. Het plan van het COA bevindt zich eind augustus in de definitiefase die in oktober 2001 wordt afgerond. Ten behoeve daarvan is eind augustus het overleg met specialisten van het ministerie van OC en W gestart over het onderwijs aan ama's in de terugkeervariant en de mogelijke positionering in het plan van het COA. Het Openbaar Ministerie heeft eind augustus een aantal activiteiten in beeld gebracht die een bijdrage moeten leveren aan de verbetering van de informatiepositie over mensensmokkel en mensenhandel van ama's.

De IND is begonnen met de implementatie van de IND-maatregelen, als bedoeld in paragraaf 8.2 van brief van 1 mei 2001, waaronder het opstellen van een Tussentijds Bericht Vreemdelingencirculaire en een protocol ten behoeve van het onderzoek naar de leeftijdsgrens van 15 jaar. Mede ten behoeve daarvan is de oprichting van een Unit Landelijke AMA-taken (ULA) ter hand genomen. Over een aantal activiteiten van het deelproject «toelating en terugkeer» zijn in de periode mei tot en met augustus concrete resultaten te melden. De China-pilot is gestart, de Edisonprogrammatuur is geleverd, met de Chinese autoriteiten zijn afspraken gemaakt over de inzet van Chinese identiteitsexperts en een operationele analyse van Chinese ama's heeft plaatsgevonden. De instroom van alleenstaande minderjarige asielzoekers uit China is in de rapportageperiode aanzienlijk afgenomen. Voorts zijn documenttrainingen aan luchtvaartmaatschappijen gegeven in Ivoorkust, Kenya en Tanzania. Na september wordt een training in China gegeven. Met de Chinese autoriteiten is voorts de afspraak gemaakt dat zij zelf zorgdragen voor de opvang op de luchthaven in China van ama's die terugkeren. De instroom vanuit Angola is in de periode mei tot en met augustus sterk toegenomen. Gezien de positieve ervaringen met de Pilot China, is in augustus besloten om ook een Pilot in te richten voor Angola, analoog aan de Pilot China. De IND neemt hierin het voortouw.

Onderzoek mogelijkheden tot sparen door asielzoekers die betaald werk verrichten

Op voorstel van het lid Hoekema van uw Kamer, gedaan tijdens het Algemeen Overleg van de vaste Commissie voor Justitie op 21 maart jl, is door de staatssecretaris van Justitie nagegaan of er mogelijkheden zijn

om een deel van de inkomsten van asielzoekers die betaald werk verrichten te sparen en vervolgens beschikbaar te stellen indien terugkeer aan de orde is. Uit onderzoek naar de mogelijkheden voor een spaarregeling is gebleken dat het niet wenselijk is een dergelijke regeling te treffen.

Het is asielzoekers in procedure toegestaan betaalde arbeid te verrichten. Asielzoekers met inkomsten dienen een bijdrage te leveren in de kosten van de opvang van zichzelf en die van zijn gezinsleden. De regels voor de inning van de eigen bijdrage zijn afgeleid van de regels die gelden voor niet-sollicitatie-plichtige bijstandsgerechtigden.

Daarnaast hebben asielzoekers de mogelijkheid om tegen een vergoeding van een bedrag van f 1,- per uur vrijwilligerswerk te verrichten in het centrum.

Het voorstel om een deel van de inkomsten van asielzoekers te sparen kan theoretisch gezien op drie manieren worden verwezenlijkt: door een verhoging van de eigen bijdrage met het te sparen bedrag, door het deel van de huidige eigen bijdrage aan te merken als spaarbedrag of door een verhoging van de vergoeding van f 1,- per uur voor vrijwilligerswerk in het centrum met het spaarbedrag. Dit bedrag is, gekoppeld aan het maximaal aantal uren vrijwilligerswerk per week, gebaseerd op de maximale niet-belaste onkostenvergoeding.

Verhoging van de eigen bijdrage met het te sparen bedrag heeft als nadeel dat het direct vrij te besteden inkomen daalt, hetgeen negatief van invloed zal zijn op de motivatie om betaalde arbeid te verrichten. Het aanmerken van een deel van de eigen bijdrage als spaarbedrag heeft als nadeel dat asielzoekers bevoordeeld worden ten opzichte van niet-sollicitatieplichtige bijstandsgerechtigden met eigen inkomsten uit arbeid, aangezien asielzoekers op die manier een deel van de eigen bijdrage terugontvangen in de vorm van een spaarbedrag. Verhoging van de vergoeding voor vrijwilligerswerk in het asielzoekerscentrum zou leiden tot een overschrijding van het maximale bedrag aan onbelaste kostenvergoeding.

Los van het bovenstaande, en los van de uitvoeringstechnische moeilijkheden die zich voordoen bij een dergelijke spaarregeling, staat niet vast dat een spaarregeling daadwerkelijk zal bijdragen aan het daadwerkelijke vertrek van uitgeprocedeerde of rechtmatig verwijderbare asielzoekers uit Nederland. Daarbij komt dat asielzoekers met eigen inkomsten uit betaalde arbeid of vrijwilligerswerk, ook momenteel in de gelegenheid zijn om een deel daarvan te reserveren voor het geval vertrek naar het land van herkomst aan de orde is.

Onderzoek aantal aanvragen om gezinshereniging en landen van herkomst

Toezegging 1924: Aantal aanvragen om gezinshereniging en landen van herkomst

Op 25 april 2000 heeft de Staatssecretaris van Justitie de notitie «Vreemdelingenrechtelijke rechtspositie van vrouwen in het vreemdelingenbeleid» naar de Tweede Kamer verzonden. In deze notitie worden een aantal voorstellen gedaan voor aanpassingen van het beleid ten aanzien van het verlenen van een zelfstandig verblijfsrecht na het verbreken van de relatie op basis waarvan aanvankelijk (afhankelijk) verblijfsrecht was verleend. Tijdens het Algemeen Overleg met de Tweede Kamer op 15 juni 2000 heeft de staatssecretaris toegezegd de Kamer te zullen informeren over het aantal aanvragen om gezinshereniging (voortgezet verblijf) en de landen van herkomst.

Naar aanleiding van deze toezegging heeft het Informatie- en Analyse Centrum van de IND (INDIAC) onderzoek verricht en daarvoor gebruik

gemaakt van de gegevens uit het Vreemdelingen Administratie Systeem (VAS) van de Vreemdelingendiensten en het IND Informatie Systeem (INDIS) over de periode 1997 tot en met september 2000.

Aantal aanvragen om gezinshereniging

De onderstaande gegevens zijn afkomstig van 23 politieregio's en behelzen de periode van 1 januari 1997 t/m september 2000. Volledigheidshalve zij opgemerkt dat de gegevens reguliere aanvragen om gezinshereniging betreffen en derhalve geen betrekking heeft op asielzoekers.

Gezinshereniging en gezinsvorming (afhankelijke verblijfsdoelen)

Totaaloverzicht	1998	1999	2000	totaal
Aantal vtv-aanvragen alle landen;	28 084	15 917	14 320	58 321
Aantal vtv-aanvragen eu-landen;	915	928	580	2 423
Aantal vtv-aanvragen, excl EU-landen;	27 169	14 989	13 740	55 898

Afdoening EU-landen	1998	1999	2000	totaal
Aantal vtv-aanvragen eu-landen;	915	928	580	2 423
Aantal inwilligingen	863	877	469	2 209
Openstaande zaken	14	22	84	120
Afgesloten zaken	901	906	496	2 303
Perc. Openstaand	2%	2%	14%	5%
Perc. Inwilligen van afgesloten zaken	96%	97%	95%	96%

Afdoening alle landen	1998	1999	2000	totaal
Aantal vtv-aanvragen alle landen;	28 084	15 917	14 320	58 321
Aantal inwilligingen	19 360	13 192	10 464	43 016
Openstaande zaken	843	429	2 638	3 910
Afgesloten zaken	27 241	15 488	11 682	54 411
Perc. Openstaand	3%	3%	18%	7%
Perc. Inwilligen van afgesloten zaken	71%	85%	90%	79%

Landen van herkomst

Uit het onderzoek blijkt dat het merendeel van de aanvragen om gezinshereniging en gezinsvorming wordt ingediend door vreemdelingen met de volgende nationaliteit.

Nationaliteit	Man	Vrouw	Eindtotaal
Marokkaanse	30	9	39
Turkse	28	6	34
Surinaamse	8	14	22
Ghanese	16	1	17
Egyptische	7	1	8
Pakistaanse	4	0	4
Poolse	0	4	4
Algerijnse	2	1	3
Nigeriaanse	2	1	3
Overig	20	19	39
Eindtotaal	117	56	173

Onderzoek naar verleende vergunningen op basis van het Driejarenbeleid

Een vreemdeling die langdurig in onzekerheid verkeert omtrent de uitkomst van zijn toelatingsprocedure kan onder bepaalde voorwaarden in aanmerking komen voor toelating tot Nederland op grond van het zogenaamde driejarenbeleid. Dit beleid geldt voor zowel asielzaken als reguliere (niet-asiel)-zaken (voor 5 april 1994 was het driejarenbeleid alleen van toepassing op asielzaken).

Het driejarenbeleid is alleen van toepassing in die gevallen waarin de lange duur van de procedure voornamelijk of uitsluitend op effecten van bestuurlijk beleid is terug te voeren. Daarbij geldt dat de vreemdeling de uitkomst van de procedure in Nederland mag afwachten om een reden die verband houdt met het door de vreemdeling beoogde verblijfsdoel.

Op verzoek van de Kamer is deze zomer een profielschets gemaakt van 923 in het jaar 2000 op basis van tijdsverloop verleende vergunningen. Om in aanmerking te komen voor een vergunning tot verblijf vanwege tijdsverloop moet aan drie cumulatieve voorwaarden worden voldaan:

1. er zijn tenminste drie jaren verstreken na de datum van de aanvraag om toelating en de vreemdeling heeft nog geen (onherroepelijke) beslissing op zijn aanvraag ontvangen, terwijl het oorspronkelijk beoogde verblijfsdoel nog steeds van toepassing is
2. de uitzetting is om beleidsmatige redenen achterwege gebleven (een reden die verband houdt met het oorspronkelijke verblijfsdoel)
3. er is geen sprake van één van de volgende contra-indicaties:
  - criminele activiteiten (gepleegd tijdens de driejarentermijn)
  - het door eigen toedoen van de vreemdeling langdurig procederen
  - het verstrekken van onjuiste gegevens en/of documenten
  - het zich onttrekken aan toezicht
  - de vreemdeling voert gelijktijdig met de procedure in Nederland een asielpcedure in een ander land
  - er bestaan ernstige twijfels omtrent de identiteit van de vreemdeling

Wat betreft de tweede voorwaarde betekent dit dat niet zonder meer de gehele proceduretijd gezien moet worden als relevant tijdsverloop. De volgende situaties zijn te onderscheiden:

- A. Zonder meer relevant tijdsverloop:
  - de Staatssecretaris heeft besloten dat uitzetting achterwege blijft (voorheen schorsende werking);
  - de uitzetting is door de rechter verboden.
- B. De termijn tussen het aanbrengen van een voorlopige voorziening en de datum van de uitspraak (appointeringstermijn) op de vovo telt niet mee voor het vaststellen van het relevante tijdsverloop, tenzij het een toewijzend vonnis betreft. In feite wordt hiermee met terugwerkende kracht de periode van de appointeringstermijn «gewit» voor het tijdsverloopbeleid.
- C. De Staatssecretaris heeft uitstel van vertrek verleend en op grond daarvan is de vovo ingetrokken/niet aangespannen dan wel een vovo is langdurig aangehouden op verzoek van de Staatssecretaris. Indien het verleende uitstel of de langdurige aanhouding verband houdt met het oorspronkelijke verblijfsdoel en niet gebaseerd is op een extern obstakel, dan wordt aangenomen dat er om beleidsmatige redenen is aangehouden en dus relevant tijdsverloop aanwezig is.

Indien de vreemdeling in de loop van de procedure reeds in het bezit is gesteld van een andere verblijfstitel ongeacht de vraag of deze verblijfstitel naar zijn aard tijdelijk is of niet, telt die periode niet mee in de opbouw van het relevante tijdsverloop voor de nog openstaande procedure. Het relevante tijdsverloop wordt pas hervat en telt derhalve weer mee bij intrekking dan wel niet verlenging van de geldigheidsduur van die verblijfstitel.

Het uitgevoerde onderzoek naar de 923 in 2000 op basis van tijdsverloop verleende vergunningen heeft geresulteerd in de volgende profielschets.

Profielchets

De profielchets had betrekking 923 vergunningen verleend in het kader van het driejaren beleid het ging daarbij om betreft het 60% man en 40% vrouw. Dit wijkt niet sterk af van het percentage voor de gehele instroom in Nederland. In de periode 1995 tot en met 1998 was het percentage mannen in de instroom gemiddeld 66%.

De groep van 923 zaken kent een vrij jonge leeftijdsopbouw, de gemiddelde leeftijd is 25 jaar en 86% is jonger dan 40 jaar op het moment dat de vtv-tijdsverloop wordt verleend. In verband met deze jonge leeftijdsopbouw staat ook de burgerlijke staat. Het merendeel (57%) is ongehuwd/alleenstaand.

Zoals hierboven is toegelicht, bestaat de bruto proceduretijd uit relevante en niet-relevante perioden. De gemiddelde doorlooptijd van een VTV-tijdsverloop in 2000 bedraagt bijna vier en half jaar. Derhalve gaat het hier om een periode van gemiddeld anderhalf jaar proceduretijd die niet relevant is voor de berekening van de driejarentermijn.

Het laatste kenmerk van de profielchets betreft de nationaliteit. De meest voorkomende nationaliteiten in deze analyse zijn de Somalische (21%), Iraanse (10%), Joegoslavische (7%), Iraakse (6%) en Turkse (6%) nationaliteit.

De zaken betreffende de Somalische en Iraanse nationaliteit zijn door middel van dossieronderzoek nader onderzocht.

De Somalische nationaliteit is de grootste groep in deze analyse met 192 verleende vergunningen. Uit dossieronderzoek over 110 van de 192 dossiers (57%) komt naar voren dat het grote aantal verleende vergunningen wegens tijdsverloop voor Somaliërs met name veroorzaakt wordt door een verandering in het beleid ten aanzien van deze groep. De beleidsverandering hield in dat de gehele periode van de asielprocedure beschouwd moet worden als relevant tijdsverloop, indien in de bodemprocedure door de rechter is vastgesteld dat de vreemdeling niet in aanmerking komt voor toelating als vluchteling dan wel een vergunning tot verblijf en de beslissing is vernietigd voor zover het betreft de gepretendeerde aanspraken op een voorwaardelijke vergunning tot verblijf. Deze werkinstructie is nog steeds van toepassing, zodat verwacht kan worden dat ook in de toekomst de Somalische nationaliteit een groot aandeel zal hebben in de vergunningen verleend vanwege tijdsverloop. De Somalische nationaliteit heeft een aandeel van 7% in de huidige bezwaarvoorraad.

De tweede groep met een groot aandeel in de verleende vergunningen wegens tijdsverloop betreft de Iraanse nationaliteit. De groep met de Iraanse nationaliteit bestaat uit 89 personen. Hiervan zijn 55 dossiers aan de hand van dossieronderzoek nader geanalyseerd. Er komen uit de analyse diverse redenen naar voren voor het verlenen van een vtv wegens tijdsverloop. Ook hier is een beleidsverandering een belangrijke oorzaak. In september 1999 is een Tussentijds Bericht Vreemdelingencirculaire uitgegeven waarin werd bepaald dat er een ruimere toepassing gegeven dient te worden aan het driejarenbeleid in Iraanse zaken. Deze regel is echter alleen van toepassing voor Iraanse asielzoekers die op de datum van 22 januari 1999 in de opvang verbleven en die gerekend vanaf 25 juni 1999 ten minste drie jaren geleden een keer een asielaanvraag hebben ingediend. Het is dus waarschijnlijk dat het aantal vergunningen vanwege tijdsverloop die in de toekomst als gevolg van deze TBV wordt verleend zeer laag is.

Eén van de perioden die relevant kan zijn voor de opbouw van tijdsverloop is de beroepsfase. De duur van deze fase is alleen relevant voor de

driejarentermijn indien het beroep gegrond wordt verklaard. Bij de groep van 923 verleende vergunningen is in 42% van de gevallen geregistreerd dat er beroep is aangemeld bij de vreemdelingenkamer en er een uitspraak is gedaan in dit beroep. Uitgaande van een vernietigingspercentage van 30% geldt dat per saldo in 117 gevallen het beroep uiteindelijk gegrond verklaard zal zijn en de beroepsfase zal meetellen als relevant tijdsverloop. De gemiddelde duur tussen de datum van melding beroep vreemdelingenkamer en uitspraak beroep vreemdelingenkamer is 549 dagen. De meest voorkomende nationaliteiten in deze beroepzaken zijn de Somalische (31%), Iraanse (9%) en Joegoslavische (7%).

DEEL II. STAND VAN ZAKEN IN DE VREEMDELINGENKETEN

3. Ministerie van Justitie

3.1. Immigratie- en Naturalisatiedienst

In deze paragraaf wordt ingegaan op de productie van de IND, zowel op het gebied van asielprocedures als op het gebied van reguliere procedures in de periode van 1 mei tot en met 31 augustus 2001. Op verzoek van de Tweede Kamer wordt in deze rapportage de voorraadontwikkeling van het aantal bezwaarzaken in asiel afgezet tegen de prognose van de voorraadontwikkeling. Allereerst worden de ontwikkelingen op het gebied van asiel besproken, vervolgens wordt ingegaan op de reguliere procedures.

ASIEL GEHOOR EN BESLIS

In de volgende tabel worden de productie en de doorlooptijden van asielaanvragen in eerste aanleg weergegeven. Ook wordt vermeld welk percentage hiervan binnen de wettelijke termijn is afgehandeld.

Tabel 6: Productie en doorlooptijden Asiel 1e aanleg

		Asiel gehoor	Asiel beslis	Totaal traject eerste aanleg	Percentage afgehandeld binnen wettelijke termijn
Mei	Productie	3 019	2 533	n.v.t.	
	Doorlooptijd ¹	10 weken	16 weken	26 weken	63%
Juni	Productie	2 637	2 467	n.v.t.	
	Doorlooptijd	11 weken	19 weken	30 weken	55%
Juli	Productie	2 966	2 965	n.v.t.	
	Doorlooptijd	11 weken	22 weken	33 weken	45%
Augustus	Productie	2 921	3 289	n.v.t.	
	Doorlooptijd	11 weken	25 weken	36 weken	42%

¹ Doorlooptijd is vanaf datum registratie in INDIS.

ASIEL GEHOOR

De productie op het gebied van asiel gehoor is het gehele jaar al redelijk stabiel. De invoering van VW 2000 heeft dan ook nauwelijks invloed gehad op dit deel van de asielprocedure. Ook de doorlooptijd is stabiel. Deze ligt nog boven het streven van de IND, maar dit wordt onder meer veroorzaakt door het feit dat er nog steeds in oude zaken een nader gehoor moet worden afgenomen. Dit blijkt onder meer uit de afname van het aantal oudere zaken in tabel 7. Ook het gebrek aan tolken in bepaalde, met name Afrikaanse, stamtalen speelt hierbij een rol en ook het feit dat het COA, noodgedwongen vanwege capacitaire problemen, in de eerste maand van deze verslagperiode gebruik heeft moeten maken van zogenaamde Wachtlijstlocaties met langere doorlooptijden dan normaal. Dat gaf enige

tijd problemen met het afnemen van gehoren. Na juni konden de Wachtlijstlocaties evenwel geheel worden afgebouwd; aan het eind van de verslagperiode was de bezetting vrijwel nihil. Tevens hebben COA en IND procedurele maatregelen getroffen, zodat bij eventueel toekomstig gebruik, dergelijke problemen zich niet meer voordoen.

Zoals reeds in de voorgaande rapportages is aangekondigd, hebben er veel veranderingen plaatsgevonden in de procedure asiel beslis als gevolg van de inwerkingtreding van VW 2000. Deze veranderingen hebben gevolgen voor de doorlooptijden en de werkwijze. Dit is te merken aan de productieaantallen. Nadat de productie als gevolg van de invoering van met name de voornemenprocedure in de maand april was gedaald tot 1 379, is deze in de afgelopen maanden weer toegenomen tot 3 289 in de maand augustus.

De productieaantallen zijn weer gestegen omdat de medewerkers van de IND en de ketenpartners (met name rechtshulp) langzamerhand gewend raken aan de VW 2000 en een aantal kinderziektes op het gebied van kantoorautomatisering is verholpen. In augustus was de productie voor het eerst sinds een aantal maanden weer groter dan het aanbod, waardoor de voorraad afnam.

ASIEL BESLIS

De productie asiel beslis is over de eerste 8 maanden van 2001 achtergebleven bij de verwachting. Hier is een aantal verklaringen voor te geven. Ten eerste is de impact van de wijzigingen die de VW 2000 met zich mee heeft gebracht groter geweest dan voorzien. In de afgelopen maanden heeft de IND zich echter goed hersteld. Een tweede verklaring wordt gevormd door het feit dat de parameters waarop de normen die de IND hanteert voor de totstandkoming van de prognoses en productieafspraken, zijn gewijzigd. Zo is de verhouding tussen zaken en procedures in het afgelopen jaar veel ongunstiger geworden (minder gezinnen als gevolg van de wijzigingen in de instroom): de IND moet thans relatief meer beschikkingen maken dan een jaar geleden. Ten derde ziet het er naar uit dat de normtijden voor de voornemenprocedure te krap zijn berekend. Er wordt gemonitord of dit van tijdelijke of structurele aard is.

In de tabel hieronder wordt het aantal nog te behandelen aanvragen asiel op een rij gezet.

Tabel 7: Omvang en ouderdom van de nog te behandelen aanvragen asiel per ultimo rapportageperiode vanaf datum asielaanvraag

ASIEL GEHOOR	Nulmeting	April 2001	Augustus 2001
<1999	106	36	27
1999	473	156	69
2000	7 774	1 543	589
2001	–	5 466	4 678
Totaal	8 353	7 201	5 363

ASIEL BESLIS	Nulmeting	April 2001	Augustus 2001
<1999	1 621	1 089	879
1999	4 840	3 454	2 748
2000	11 475	10 134	7 357
2001	–	4 084	8 841
Totaal	17 936	18 761	19 825

TOTAAL TRAJECT 1E AANLEG	Nulmeting	April 2001	Augustus 2001
<1999	1 727	1 125	906
1999	5 313	3 610	2 817
2000	19 249	11 677	7 946
2001	–	9 550	13 519
Totaal	26 289	25 962	25 188

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de omvang van de totale voorraad asiel 1e aanleg langzaam maar zeker afneemt, en dat ook het aantal oude zaken (van voor 1999) substantieel is afgenomen. Met name de voorraad asiel gehoor nadert het niveau van de normale werkvoorraad. Gelet op de noodzakelijke doorlooptijd van de gehoorprocedure kan het aantal in behandeling zijnde gehoorzaken nauwelijks lager uitkomen.

Voor wat betreft de procedure asiel beslis wordt opgemerkt dat na een aantal maanden waarin het aantal nog in behandeling zijnde verzoeken is gestegen, dit aantal in de maand augustus is gedaald. De verwachting is dat deze daling zich in de komende maanden zal voortzetten. In 2002 zal naar verwachting het niveau van de normale werkvoorraad (circa 13 000 zaken) worden bereikt.

Overigens is het in bovenstaande tabel zo dat, als gevolg van het feit dat gekozen is voor rapportage vanaf de datum van de asielaanvraag, het voorkomt dat een oude zaak om uiteenlopende redenen (herhaalde asielaanvraag, herbeoordeling) opnieuw in het aanbod uit een voorgaand jaar wordt meegeteld. Dat is de reden dat bijvoorbeeld het aantal nog te behandelen gehoren uit 1999 niet tot 0 zaken is gereduceerd.

ASIEL BEZWAAR

In onderstaande tabel worden de kengetallen op het gebied van asiel bezwaar op een rij gezet.

Tabel 8: Aanbod, Productie, Voorraad en Doorlooptijd Asiel Bezwaar

Asiel bezwaar	Mei 2001	Juni 2001	Juli 2001	Augustus 2001	Totaal 2001
Aanbod	1 335	620	652	643	3 250
Productie	2 313	2 672	5 653	2 909	13 547
Nog te behandelen zaken per ultimo	53 858	51 806	46 805	44 539	n.v.t.
Doorlooptijd productie ¹	46 weken	58 weken	55 weken	58 weken	50 weken ²

¹ vanaf datum registratie bij de IND.

² gemiddelde voor heel 2001.

Ten aanzien van de productie asiel bezwaar valt op te merken dat in totaal in de eerste 8 maanden van dit jaar evenveel is geproduceerd als gepland. In juli heeft zich een opvallende piek in de productie voorgedaan. In deze maand zijn veel relatief eenvoudige bezwaarschriften afgehandeld, namelijk die bezwaarschriften die door de inwerkingtreding van VW 2000 niet ontvankelijk konden worden verklaard. Het betreft hier met name bezwaarschriften tegen een VVTV-verlening (doorprocederen voor hogere status). De doorlooptijd van de bezwaarschriften stijgt. Dit is gelegen in het feit dat de IND prioriteit verleent aan het afhandelen van oude zaken met het oog op het driejarenbeleid.

Sinds de inwerkingtreding van VW 2000 bestaat het aanbod nieuwe bezwaarschriften uit zaken waarin de rechter een bezwaarbeschikking heeft vernietigd, bezwaarschriften tegen de intrekking van AMA-VTV's, bezwaren tegen de intrekking van uitstel vertrek en tegen het niet verlenen van een VTV wegens tijdsverloop.

In de eerste maanden van 2001 was het aantal nieuw aangespannen bezwaarschriften veel hoger dan gepland. Veel asielzoekers hebben van de laatste mogelijkheden om in bezwaar te gaan ruim gebruik gemaakt. Zo was er bij het opstellen van de prognose van de eindvoorraad asiel bezwaar per eind 2001 rekening gehouden met een nieuw aanbod van bezwaarzaken in 2001 van 12 500. Dit aantal was na 4 maanden al overschreden, hetgeen resulteerde in een totale voorraad per eind april van 54 836.

Gelet op de toezegging van de Staatssecretaris van Justitie dat de oude voorraad asiel bezwaarzaken (die zaken die per april 2001 reeds bij de IND waren ingediend) in september 2002 voor het overgrote deel zou zijn weggewerkt, was het noodzakelijk dit projectmatig aan te pakken. In het kader van het project «verwerken voorraad asiel bezwaar» is een plan van aanpak opgesteld, is de voorraad nader geanalyseerd, zijn prioriteiten gesteld en zijn harde afspraken met de verschillende IND-regio's gemaakt.

Uitgangspunt is dat de oude zaken in september 2002 grotendeels (c.a. 90%) zijn verwerkt door de IND, met uitzondering van zaken die op dat moment niet-beslisbaar zijn. Bij de prioritering van de afhandeling is van belang dat zoveel mogelijk wordt voorkomen dat het driejarenbeleid moet worden toegepast als gevolg van het niet tijdig afhandelen van het bezwaarschrift door de IND. Daarnaast zijn enkele andere categorieën zaken genoemd die met prioriteit moeten worden afgehandeld. Het betreft hier onder andere zaken waarin door de rechter een dwangsom is opgelegd, zaken waarin de openbare orde in het geding is, afdoening van zaken in verband met het terugkeerprogramma en zaken waarin een klacht is ingediend die gegrond is verklaard.

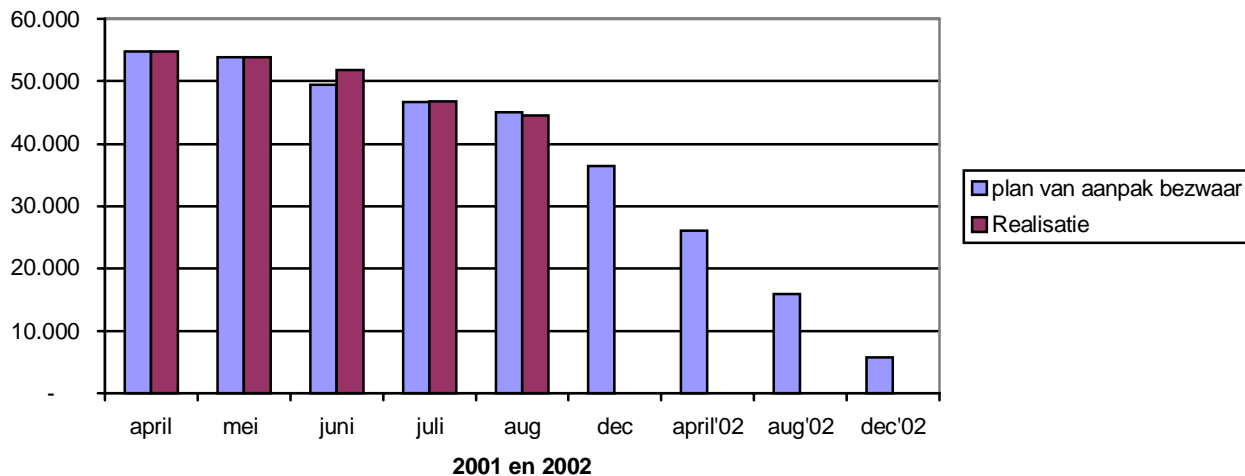
In het plan van aanpak is er rekening mee gehouden dat er nog steeds in een beperkt aantal gevallen bezwaar kan worden aangetekend. Ook ontstaat er nog nieuw aanbod bezwaar als gevolg van rechterlijke uitspraken. Het plan van aanpak richt zich echter op die zaken die al voor eind april waren ingediend. Deze zaken zullen in september 2002 grotendeels zijn weggewerkt, met uitzondering van de niet-beslisbare zaken.

In de volgende grafiek wordt uitgegaan van de totale voorraad, inclusief het nieuwe aanbod dat zich nog maandelijks aandoet. Rekening is gehouden met een nieuwe aanbod van 600 bezwaarzaken per maand.

In de planning wordt er rekening mee gehouden dat de oude zaken moeten worden afgewikkeld, maar ook dat een deel van de nieuwe instroom prioriteit heeft en snel zal moeten worden afgehandeld. Na september 2002 zullen die zaken worden afgehandeld, die sinds april 2001 zijn aangespannen en niet met spoed behoeven te worden afgehandeld.

Uit de grafiek blijkt dat een zeer aanzienlijk deel van de voorraad per eind augustus 2002 is weggewerkt en dat het restant in de daaropvolgende maanden zal worden afgehandeld. In het kader van het plan van aanpak wordt voorzien dat in de periode mei 2001 tot en met augustus 2002 circa 50 000 zaken zullen worden afgehandeld. In de tweede viermaandsperiode 2001 verloopt de realisatie conform planning.

Grafiek 3: Voorraadontwikkeling Asiel Bezwaar

VERLEENDE VERGUNNINGEN IN ASIELPROCEDURES

In de afgelopen maanden zijn de in de volgende tabel vermelde aantallen statussen verleend, zowel in de procedure asiel beslis als in bezwaarzaken.

In enkele gevallen is in de afgelopen maanden nog een oude status administratief verwerkt of gecorrigeerd, vandaar dat deze categorie nog wordt vermeld. De cijfers zijn exclusief de statussen die zijn verleend in het kader van een intrekingsprocedure.

Tabel 9: Verleende vergunningen asiel

Verleende vergunningen	Mei	Juni	Juli	Augustus	Totaal
Statussen oude wet	11	24	7	2	44
VVA bep	538	417	598	688	2 241
VVR bep	61	82	131	161	435
VVA onbep	41	41	62	69	213
VVR onbep	1	5	1	2	9
Waarvan op basis van tijdsverloop	8	46	87	122	263

De toename van het verleende aantal VVR voor bepaalde tijd hangt samen met de toename van het aantal behandelde bezwaarschriften: deze statussen worden vooral in bezwaarzaken verleend. De reguliere statussen die in asielprocedures worden verleend, (VVR-bepaalde tijd) worden verleend aan AMA's en aan bepaalde categorieën Staatlozen. Het aantal verleende vergunningen in het kader van het driejarenbeleid is 263. Overigens kan er op dit moment nog geen zinvolle uitspraak worden gedaan over het inwilligingspercentage onder VW 2000 vanwege het feit dat een groot aantal zaken waarin mogelijk een afwijzing aan de orde is, thans nog niet is afgehandeld.

REGULIER MVV

In onderstaande tabel worden het nieuwe aanbod, de productie en de gemiddelde doorlooptijd met betrekking tot MVV-aanvragen in de rapportageperiode weergegeven. In de tabel wordt onderscheid gemaakt naar MVV-aanvragen die zijn ingediend bij diplomatieke posten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (MVV-DIP) en aanvragen die in Nederland zijn ingediend.

Bij de in Nederland gestarte MVV-procedures maakt de IND onderscheid tussen twee procedures: de zogenaamde referentprocedure (MVV-HPP) en de verkorte procedure (MVV-INST). Deze laatste is bestemd voor bedrijven, universiteiten en dergelijke die regelmatig buitenlanders voor kortere of langere periodes naar Nederland halen, en waarmee een standaardprocedure is afgesproken. Bij de referentprocedure vraagt een relatie in Nederland (familielid, partner of werkgever) van de vreemdeling die in het buitenland verblijft aan de vreemdelingendienst om ambtshalve een MVV-procedure te starten en advies uit te brengen aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken over de te verstrekken MVV.

Tabel 10: Aanbod, productie en doorlooptijd MVV

MVV-DIP*	Mei	Juni	Juli	Augustus	Totaal 2001
Aanbod IND	544	440	664	765	2 413
Productie	513	406	616	646	2 181
Doorlooptijd vanaf datum aanvraag**	26 weken	30 weken	28 weken	28 weken	n.v.t.
Doorlooptijd vanaf datum registratie door IND	6 weken	7 weken	7 weken	5 weken	n.v.t.

* ingediend bij diplomatieke post

** Gemeten vanaf datum aanvraag bij diplomatieke post, en exclusief de tijd die gemoeid is met het uitreiken van de beschikking in het land van herkomst

MVV-HPP en MVV-INST**	Mei	Juni	Juli	Augustus	Totaal 2001
Aanbod IND	3 123	3 372	5 556	5 014	17 065
Productie	3 002	3 253	5 242	4 508	16 005
Doorlooptijd vanaf datum aanvraag	16 weken	16 weken	12 weken	16 weken	n.v.t.
Doorlooptijd vanaf datum registratie door IND	4 weken	5 weken	3 weken	3 weken	n.v.t.

** ingediend in Nederland

Uit de tabel blijkt dat het aanbod in de maanden juli en augustus fors is gestegen ten opzichte van de voorgaande maanden. Er is sprake van een verhoogd aanbod als gevolg van het feit dat de IND zaken van Vreemdelingendiensten heeft overgenomen. Dit heeft ook gevolgen voor de voorraad (zie tabel 11), die in de afgelopen maanden is gestegen. Dit vond plaats ondanks het feit dat de IND in de afgelopen maanden meer aanvragen heeft afgehandeld dan gepland. In de komende maanden zal de voorraad naar verwachting weer dalen, naarmate deze piek in de aanvragen wordt weggewerkt.

Het berekenen van de doorlooptijd van een bij een diplomatieke post aangevraagde MVV start op het moment van ontvangst van de aanvraag bij de diplomatieke post en eindigt op het moment waarop de IND een beslissing neemt. De tijd die is gemoeid met de uitreiking van de beschikking in het land van herkomst wordt niet gemeten. Met de doorlooptijd vanaf datum registratie door de IND wordt gemeten hoeveel tijd er tussen het moment van registratie van de aanvraag door de IND en de beslissing op de aanvraag door de IND ligt. Het verschil tussen beide doorlooptijden (gemiddeld bijna 22 weken in de rapportageperiode) wordt verklaard door de tijd die is gemoeid met de behandeling van de aanvraag op de diplomatieke post inclusief verzending naar de IND, verzending naar en behandeling en advisering door de Vreemdelingendienst en de verzending door de vreemdelingendienst van de aanvraag met advies naar de IND. Registratie bij de IND vindt plaats op het moment van ontvangst van de aanvraag met het advies van de Vreemdelingendienst.

In tabel 11 wordt de ouderdom van de nog te behandelen MVV-aanvragen nader gespecificeerd. Bij zowel MVV als VTV wordt, in tegenstelling tot de rapportage over januari en februari 2001, in deze en volgende rapportages

de ouderdom van de reguliere voorraad vanaf datum indiening bij de IND nader uitgesplitst. Dit geeft een duidelijker beeld van de ouderdom van nog te behandelen aanvragen.

Tabel 11: Omvang en ouderdom nog te behandelen aanvragen MVV per ultimo rapportage maand onderscheiden naar plaats van indienen aanvraag

OUDERDOM NOG TE BEHANDELEN AANVRAGEN MVV* VANAF DATUM BINNENKOMST BIJ IND	Nul- meting	April	Augustus
Ouder dan 36 maanden	40	66	62
30-36 maanden	57	48	39
24-30 maanden	88	80	117
18-24 maanden	186	178	147
12-18 maanden	435	301	216
6 maanden - 1 jaar	672	656	1 127
3-6 maanden	807	1 036	1 189
0-3 maanden	1 790	1 955	2 716
Totaal	4 075	4 320	5 613

OUDERDOM NOG TE BEHANDELEN AANVRAGEN MVV* VANAF DATUM INDIENING BIJ BUIZA/VD	Nul- meting	April	Augustus
Ouder dan 36 maanden	48	75	84
30-36 maanden	59	52	50
24-30 maanden	113	128	117
18-24 maanden	265	204	191
12-18 maanden	486	430	629
6-12 maanden	1 230	1 684	2 112
3-6 maanden	1 024	1 155	1 334
0-3 maanden	850	592	1 096
Totaal	4 075	4 320	5 613

* MVV-HPP en MVV-DIP, in geval van HPP-inst.: indiening bij IND

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de totale voorraad in de rapportageperiode is toegenomen, maar dat het aantal zaken dat ouder is dan een jaar vanaf het moment van binnenkomst bij de IND is afgenomen (van 806 bij de nulmeting naar 581 per eind augustus).

Verkorting doorlooptijden

Het plan van aanpak voor de verkortening van de doorlooptijden in MVV-zaken (naar aanleiding van de motie Dittrich) is onlangs aan de Tweede Kamer aangeboden. In het kader daarvan biedt de IND momenteel ondersteuning aan Vreemdelingendiensten (VD) die als gevolg van capaciteitsproblemen een achterstand hebben opgebouwd bij het verwerken van MVV-aanvragen. Dit heeft tot gevolg gehad dat de IND een groot aantal (oudere) MVV zaken van Vreemdelingendiensten heeft overgenomen zonder dat deze (zoals gebruikelijk) zijn voorzien van een advies van de VD. Uiteraard heeft dit ook gevolgen voor de totale omvang van de voorraad (zie tabel 11), maar ook voor de ouderdom van de voorraad. Het aantal zaken ouder dan een jaar vanaf het moment van indiening bij BuiZa/VD is licht gestegen ten opzichte van de vorige rapportageperiode (toename van 889 naar 1 071).

REGULIER VTV

In de volgende tabel worden het nieuwe aanbod, de productie en de gemiddelde doorlooptijden met betrekking tot VTV-aanvragen in de rapportageperiode weergegeven.

Tabel 12: Aanbod, productie en doorlooptijd VTV

REGULIER VTV	Mei	Juni	Juli	Augustus	Totaal 2001
Aanbod	922	695	1 123	1 165	7 681
Productie	757	701	865	879	7 154
Doorlooptijd vanaf datum aanvraag	46 weken	53 weken	48 weken	63 weken	52 weken (gemiddeld)
Doorlooptijd vanaf datum registratie door IND	24 weken	25 weken	27 weken	27 weken	27 weken (gemiddeld)

Het aanbod is in de maanden juni en juli hoog geweest. Hierbij is sprake van seizoensinvloeden. De gemiddelde doorlooptijd van de behandelde aanvragen ligt boven de wettelijke termijn, net als in de eerste viermaandsperiode van 2001. Dit wordt vooral veroorzaakt door het feit dat er relatief veel, nog niet afgehandelde, oude zaken zijn (zie tabel 13), als gevolg van het feit dat in het jaar 2000 prioriteit heeft gelegen bij de afhandeling van de aanvragen in het kader van het Witte Illegalenbeleid. Dit betrof relatief jonge en ingewikkelde zaken, hetgeen ten koste is gegaan van de afwikkeling van oudere zaken. Hier zal in het komende jaar meer prioriteit aan moeten worden gegeven. Pas als deze relatief oude voorraad voor een groot deel is weggewerkt zal er sprake kunnen zijn van een daling van de gemiddelde doorlooptijden. De schommeling in de behandelingsduur wordt vooral veroorzaakt door de periode voordat de IND de zaak in behandeling neemt, zo blijkt uit tabel 12. De VTV-procedure heeft meer wijzigingen ondergaan onder invloed van VW 2000 dan van tevoren was verondersteld. Als gevolg hiervan is de productie in deze procedures tegengevallen. Inmiddels is de productie weer bijna terug op het niveau van voor de invoering van de nieuwe wet.

In tabel 13 wordt de ouderdom van de nog te behandelen VTV-aanvragen nader gespecificeerd. Uitgangspunt voor de specificatie vormt de datum waarop de aanvraag bij de IND is ingediend.

Tabel 13: Ouderdom en nog te behandelen aanvragen VTV per ultimo rapportage maand

OUDERDOM NOG TE BEHANDELEN AANVRAGEN VTV VANAF DATUM INDIENING BIJ IND	Nulmeting	April	Augustus
Ouder dan 36 maanden	78	151	215
30-36 maanden	167	224	319
24-30 maanden	456	504	356
18-24 maanden	692	454	515
12-18 maanden	905	784	762
6 maanden - 1 jaar	1 268	1 244	1 378
3-6 maanden	855	879	1 216
0-3 maanden	1 006	1 297	1 489
Totaal	5 427	5 555	6 250

Er is zowel sprake van een toename van de totale voorraad als van de ouderdom van de voorraad.

REGULIER MVV BEZWAAR

In tabel 14 wordt het aantal nieuwe MVV-bezwaarschriften in de rapportageperiode weergegeven, evenals het aantal afgehandelde bezwaarzaken MVV en de gemiddelde doorlooptijd.

Tabel 14: Aanbod, productie en doorlooptijd MVV Bezwaar

MVV BEZWAAR	Mei	Juni	Juli	Augustus	Totaal 2001
Aanbod	385	276	481	342	3 241
Productie	453	472	559	409	3 633
Doorlooptijd vanaf datum registratie IND	30 weken	34 weken	35 weken	31 weken	34 weken (gemiddeld)

Uit de tabel blijkt dat de productie het aanbod overtreft, waardoor de voorraad afneemt (zie tabel 15). De gemiddelde doorlooptijd ligt echter wel ruim boven de wettelijke termijn (14 weken in het geval betrokkene gehoord moet worden). Dit hangt samen met het relatief grote aantal oude zaken in de totale werkvoorraad. Bij de behandeling van bezwaarzaken heeft, net als bij regulier eerste aanleg, in 2000 prioriteit gelegen bij de zaken van Witte Illegalen. Dit is ten koste gegaan van de behandeling van (oudere) MVV- en VTV-bezwaarzaken. Uit de grafiek blijkt dat de voorraad minder snel afneemt dan werd verwacht bij de opstelling van het jaarplan. Dit wordt vooral veroorzaakt door het feit dat de productie lager is dan verwacht. Prioriteit wordt momenteel gegeven aan het verkorten van de doorlooptijd in eerste aanleg zaken.

Tabel 15: Omvang en ouderdom nog te behandelen MVV Bezwaar per ultimo rapportagemaand

OUDERDOM NOG TE BEHANDELEN ZAKEN MVV BEZWAAR VANAF DATUM AANVRAAG BEZWAAR	Nulmeting	April	Augustus
Ouder dan 36 maanden	68	104	205
30-36 maanden	94	197	226
24-30 maanden	307	352	359
18-24 maanden	466	403	415
12-18 maanden	713	702	696
> 1 jaar	1 648	1 506	1 901
6 maanden - 1 jaar	1 122	1 135	1 153
3-6 maanden	766	826	585
0-3 maanden	1 049	884	555
Totaal	4 585	4 603	4 194

REGULIER VTV BEZWAAR

In tabel 16 wordt het aantal nieuwe VTV-bezwaarschriften in de rapportageperiode vermeld, evenals het aantal afgehandelde bezwaarzaken VTV en de gemiddelde doorlooptijd hiervan.

Tabel 16: Aanbod, productie en doorlooptijd VTV Bezwaar

VTV BEZWAAR	Mei	Juni	Juli	Augustus	Totaal 2001
Aanbod	738	671	771	747	6 827
Productie	1 083	965	1 148	975	8 966
Doorlooptijd vanaf datum registratie door IND	46 weken	45 weken	46 weken	56 weken	47 weken

Net als in de eerste vier maanden van het jaar was de productie op het gebied van VTV bezwaar in de maanden mei tot en met augustus aanzienlijk hoger dan het aanbod, waardoor de voorraad verder is afgenomen, zoals ook uit de volgende tabel blijkt. Ook bij dit product ligt de gemiddelde doorlooptijd nog aanzienlijk boven de wettelijke termijn.

Tabel 17: Omvang en ouderdom nog te behandelen zaken VTV Bezwaar per ultimo augustus 2001

OUDERDOM NOG TE BEHANDELEN ZAKEN VTV BEZWAAR VANAF DATUM AANVRAAG BEZWAAR	Nul- meting	April	Augustus
Ouder dan 36 maanden	546	840	1 380
30-36 maanden	804	1 076	1 063
24-30 maanden	1 482	1 940	1 884
18-24 maanden	2 542	1 720	1 588
12-18 maanden	2 335	2 329	2 506
6 maanden - 1 jaar	3 676	3 356	2 752
3-6 maanden	2 304	1 806	1 307
0-3 maanden	2 027	1 754	1 099
Totaal	15 716	14 821	13 579

Momenteel wordt binnen de IND gewerkt aan een plan voor de herverdeling van de voorraad regulier bezwaar (MVV en VTV) tussen IND-regio's met als doel de verschillen in doorlooptijden tussen de IND-regio's te verkleinen en de voorraden terug te brengen tot een aanvaardbaar niveau. Pas als de totale voorraad tot een normaal niveau is teruggebracht, kan er sprake zijn van normale doorlooptijden, dat wil zeggen afhandeling van zaken binnen de wettelijke termijn.

NATURALISATIE

In tabel 18 wordt het aantal nieuwe aanvragen tot naturalisatie in de rapportageperiode weergegeven, evenals het aantal gerealiseerde naturalisaties en de gemiddelde doorlooptijd hiervan (uitgaande van de datum van registratie van de aanvraag door de IND).

Tabel 18: Aanbod, productie en doorlooptijd Naturalisatie

NATURALISATIE	Mei	Juni	Juli	Augustus	Totaal 2001
Aanbod	2 491	2 256	2 653	2 371	21 448
Productie	2 839	3 129	3 252	2 388	22 881
Doorlooptijd van datum registratie door IND	18 weken	19 weken	18 weken	21 weken	19 weken
Doorlooptijd vanaf datum aanvraag	30 weken	35 weken	30 weken	40 weken	33 weken

In de tweede viermaandsperiode van 2001 heeft de productie het aanbod overschreden, waardoor de voorraad is gedaald tot 11 001. De omvang van de voorraad is niet problematisch. Verzoeken om naturalisatie worden bij gemeenten ingediend, en in sommige gevallen op de Antillen en Aruba, die zorgdragen voor doorzending van de, van een advies voorzienne, aanvragen naar de IND. Dit zorgt voor het verschil tussen de twee in de tabel genoemde doorlooptijden. De gemiddelde doorlooptijd ligt ruim binnen de wettelijke beslistermijn van 12 maanden.

3.2. Centraal Orgaan opvang asielzoekers

De totale instroom in 2001 bedroeg 17 185 en is met 4 654 personen gedaald ten opzichte van de instroom in dezelfde periode in 2000, waar de instroom 21 839 personen bedroeg. De instroom in de rapportageperiode bedroeg 7 542 personen en is daarmee circa 2 700 lager dan de instroom in dezelfde periode in 2000.

De totale uitstroom uit de centrale opvang 2001 bedroeg 12 720 personen en ligt daarmee 1 076 lager dan in dezelfde periode in 2000 waar de uitstroom 13 796 bedroeg. De uitstroom in de rapportageperiode bedroeg 6 641 personen en is vrijwel gelijk gebleven (uitstroom: mei tot en met augustus 2000: 6 698).

Tabel 19: Instroom/uitstroom centrale opvang mei tot en met augustus 2001

	mei	juni	juli	augustus	Totaal mei-aug	Totaal 2001
Instroom	1 934	1 749	1 882	1 977	7 542	17 185
Uitstroom	1 709	1 637	1 582	1 713	6 641	12 720
Saldo	225	112	300	264	901	4 465

Het saldo van in- en uitstroom over de verslagperiode resulteert in een toename van de bezetting van de centrale opvang met circa 900 personen naar 82 695.

De totale bezetting in de centrale is in 2001 4 452 personen toegenomen (bezetting 1 januari: 78 243). Op 1 september verbleven 70 397 personen in een opvangcentrum; 12 298 personen maakten gebruik van het vrijwillige ZelfZorgArrangement (ZZA).

De gemiddelde bezettingsgraad voor alle opvangmodaliteiten was over de verslagperiode 98,5%, die van de AZC's lag in dezelfde periode rond de 100%.

Daar de uitstroom structureel onder het niveau van de instroom ligt, blijft dit resulteren in een behoefte aan extra opvangcapaciteit. Het COA verwacht ultimo 2001 circa 90 000 opvangplaatsen nodig te hebben, waarbij het streven is uit te komen op een bezettingsgraad van 95%. Hiervan zijn momenteel 85 863 (incl. ZZA) plaatsen gerealiseerd.

Geconcludeerd kan worden dat het onder de huidige omstandigheden naar verwachting mogelijk is de benodigde 90 000 capaciteitsplaatsen te realiseren.

**Tabel 20: Bezetting centrale opvang naar nationaliteit (per 1-9-2001), incl. ZZA
Top-10 Nationaliteit per 1 september 2001**

Nationaliteit	Totaal
Irak	10 806
Afghanistan	7 866
Joegoslavië	5 848
Angola	5 199
Iran	4 978
Somalië	4 890
Azerbajdzjan	4 565
Soedan	3 447
Siërra Leone	3 340
Turkije	2 684
Overig	29 072
Totaal	82 695

3.3. Instroom, uitstroom en bezetting TNV

De Tijdelijke Noodvoorziening Vreemdelingen (TNV) is een opvangmodaliteit voor vreemdelingen die in afwachting zijn van de feitelijke indiening van een asiëlverzoek in het AC en daarvoor in het bezit zijn van een «afsprakenbriefje». Het kortstondige verblijf van deze vreemdelingen wordt in opdracht van de IND uitgevoerd door het COA. De voorzieningen zijn daarop afgestemd.

Tabel 21: Instroom, uitstroom, capaciteit en bezetting TNV

	mei	juni	juli	augustus
Instroom	2 497	1 982	2 186	2 672
Uitstroom	2 165	1 943	1 890	2 370

	1 mei	1 juni	1 juli	1 augustus	1 september
Bezetting	620	452	479	474	697
Capaciteit	2 000	2 000	2 350	2 850	3 350

De instroom in de TNV in de rapportageperiode bedroeg 9 337 vreemdelingen, de uitstroom 8 368. De totale instroom in 2001 in de TNV bedroeg 20 804 vreemdelingen en stroomden 19 830 vreemdelingen uit. De bezetting op 1 september bedroeg 697 vreemdelingen.

De totale capaciteit van de TNV bedroeg op 1 september 3 350 plaatsen en is daarmee met 1 350 plaatsen gestegen in de rapportageperiode. Ten slotte bedroeg de gemiddelde verblijfsduur in de verslagperiode 7 dagen, het totale gemiddelde vanaf 1 januari bedroeg 10 dagen.

3.4. Vreemdelingenkamers

In het kader van het groot Project is gevraagd te rapporteren over het aanbod, de productie en de doorlooptijden van bodemzaken en voorlopige voorzieningen. In deze rapportage zijn voor het eerst ook dezelfde gegevens over beroepen tegen AC- en Dublin-beslissingen en bewaringszaken opgenomen.

Het totale aanbod van zaken is thans nog hoger dan de productie. Daardoor lopen de voorraden op. In het scenario voor de invoering van de Vreemdelingenwet 2000 is een aanvankelijke toename van de voorraden voorzien. De IND is immers bezig met het wegwerken van haar voorraden bezwaar, hetgeen een hoge instroom van zaken bij de vreemdelingenkamers veroorzaakt. De productiesterkte bij de vreemdelingenkamers is daarentegen nog niet op peil. Dat zal pas in de loop van 2002 het geval zijn, als vijftien vreemdelingenkamers productief zijn.

Wel opmerkelijk is de hoge instroom AC- en bewaringszaken. Uit de tabel op de voorgaande bladzijde is op te maken dat in vergelijking met dezelfde periode vorige jaar, de instroom van het aantal AC- en bewaringszaken bijna is verdubbeld van 3895 zaken naar 7099 zaken. Vergelijking met de instroomcijfers uit januari-april van dit jaar, geeft hetzelfde beeld. Het in die periode ingestroomde aantal AC- en bewaringszaken betrof 5521 zaken, waarbij het aantal bewaringszaken in april al bijna tweemaal zoveel was als in de respectievelijke maanden daarvoor. Hoewel met een stijging van m.n. bewaringszaken na de invoering van de Vreemdelingenwet 2000 rekening is gehouden, is de instroom fors hoger dan verwacht. Indien deze stijging van het aantal AC- en bewaringszaken blijvend is, heeft dat gevolgen voor het tempo waarin de oude voorraden bij de vreemdelingenkamers kunnen worden weggewerkt. Aan de verdeling van de productiecapaciteit volgens de afgesproken verdeling 30% asielzaken oude wet 30% asielzaken nieuwe wet en 40% reguliere zaken, komen zij immers pas toe na behandeling van AC- en bewaringszaken, die immers op grond van de wet prioriteit hebben. Hoe meer AC- en bewaringszaken, hoe minder productiecapaciteit overblijft om in te zetten volgens de afgesproken verdeling, hoe langer het duurt voordat de oude voorraden zijn weggewerkt. De vreemdelingenkamers zullen de instroomcijfers van AC- en bewaringszaken in de gaten houden.

ASIELPROCEDURES

In deze rapportages wordt voor het eerst onderscheid gemaakt tussen de asielzaken die onder de oude Vreemdelingenwet zijn of moeten worden afgedaan en de zaken die onder de Vreemdelingenwet 2000 vallen. Ook worden de aantallen AC- en bewaringszaken weergegeven. In de vorige rapportages werden slechts de cijfers gepubliceerd van asiel- en reguliere beroepen.

De aanbod- en productiecijfers van AC-zaken en bewaringszaken werden niet vermeld. Behandeling van AC- en (met name) bewaringszaken vormen echter een substantieel deel van de werkzaamheden van de vreemdelingenkamers. Aangezien het bovendien zaken betreft die binnen korte termijnen moeten worden afgedaan, bepalen zij voor een belangrijk deel in hoeverre de prioritering van de vreemdelingenkamers voor de afhandeling van beroepen onder de oude en de nieuwe wet gehaald kan worden. Zonder de gegevens over AC- en bewaringszaken levert de rapportage slechts een beperkt beeld van het aanbod en de productie van de vreemdelingenkamers. Daarom zullen die cijfers voortaan in de rapportage worden opgenomen.

De tabellen betreffende aanbod, productie en doorlooptijden in asielzaken wijken daarom iets af van de tabellen in de vorige rapportage. Ter vergelijking worden ook de totalen over dezelfde periode vorig jaar gegeven. Zoals aangekondigd in de voorgaande rapportages, wordt in deze rapportage ook de doorlooptijd van de afgewikkelde beroepszaken weergegeven. De doorlooptijden worden in weken aangegeven. Hierna worden eerst de gegevens met betrekking tot de bodemzaken asiel weergegeven.

Tabel 22: Aanbod, productie Bodemzaken Asiel mei-augustus 2001 en 2000

BODEMZAKEN ASIEL TOTAAL	Mei 2001	Juni 2001	Juli 2001	Augustus 2001	Totaal Mei-aug. 2001	Totaal Mei-aug. 2000
Aanbod	807	1 637	2 086	2 158	6 688	2 236
Productie	810	621	840	621	2 892	2 597
Doorlooptijd	46	44	42	38		

Het aanbod, de productie en de doorlooptijd met betrekking tot voorlopige voorzieningen asiel in de rapportageperiode worden hierna op een rij gezet.

Tabel 23: Aanbod, productie Vovo's Asiel mei-augustus 2001 en 2000

VOVO'S ASIEL TOTAAL	Mei 2001	Juni 2001	Juli 2001	Augustus 2001	Totaal Mei-aug. 2001	Totaal Mei-aug. 2000
Aanbod	1 427	1 037	1 353	1 031	4 848	2 961
Productie	860	670	862	593	2 985	1 952
Doorlooptijd	51	52	52	53		

In de volgende tabellen worden het aanbod, de productie en de doorlooptijden van de AC-, Dublin en bewaringszaken in de rapportageperiode weergegeven.

Tabel 24: Aanbod, productie AC- en Dublinzaken mei-augustus 2001 en 2000

AC- EN DUBLINZAKEN	Mei 2001	Juni 2001	Juli 2001	Augustus 2001	Totaal Mei-aug. 2001	Totaal Mei-aug. 2000
Aanbod	333	332	364	397	1 426	886
Productie	350	382	475	405	1 612	904
Doorlooptijd	7	7	8	7		

Tabel 25: Aanbod, productie Bewaringszaken mei-augustus 2001 en 2000

BEWARINGSZAKEN	Mei 2001	Juni 2001	Juli 2001	Augustus 2001	Totaal Mei-aug. 2001	Totaal Mei-aug. 2000
Aanbod	1 440	1 401	1 447	1 385	5 673	3 009
Productie	1 569	1 431	1 411	1 449	5 860	2 976
Doorlooptijd	3	3	2	2		

Vergelijking van de totalen over de periode mei t/m augustus voor dit jaar met de gegevens over de zelfde periode in 2000 laat zien dat ten opzichte van het voorgaande jaar zowel het aanbod als de productie dit jaar behoorlijk zijn gestegen. De stijging van de productie houdt met name verband met de verhoging van de productiecapaciteit die het gevolg is van de uitbreiding van het aantal zittingsplaatsen van vijf naar tien. Het groeitraject van de vreemdelingenkamers is nog niet afgerond: in 2002 zullen nog vijf zittingsplaatsen productief worden.

Asielprocedures, omvang en ouderdom van de voorraad

In de volgende tabel zijn de te behandelen aantallen bodemzaken en voorlopige voorzieningen opgenomen, gesorteerd naar datum van indiening van het beroep of de vovo. Bij het de aanpak van de voorraden richten de vreemdelingenkamers zich vooreerst op de oudere zaken. Vervolgens worden ook de voorraden AC- en Dublinzaken en die van bewaringszaken weergegeven.

Tabel 26: Omvang en ouderdom voorraden asielprocedures VK

Omvang en ouderdom voorraad bodemzaken asiel		
Datum indiening beroep	Nulmeting	Per 01-09-2001
<1999	433	149
1999	3 249	1 237
2000	5 896	3 852
2001	0	8 871
Totaal	9 576	14 258

Omvang en ouderdom voorraad vovo's asiel		
Datum indiening vovo	Nulmeting	Per 01-09-2001
<1999	238	68
1999	3 925	1 678
2000	7 486	5 443
2001	0	8 343
Totaal	11 650	15 601

Omvang en ouderdom voorraad AC- en Dublinzaken

	Per 01-09-2001
<1999	0
1999	10
2000	48
2001	431
Totaal	489

Omvang en ouderdom voorraad Bewaringzaken

	Per 01-09-2001
<1999	0
1999	89
2000	328
2001	540
Totaal	956

REGULIERE PROCEDURES

Het aanbod en de productie van reguliere zaken, zowel bodemzaken als voorlopige voorzieningen worden in de volgende tabellen weergegeven. Ook hier zijn de cijfers van mei, juni, juli en augustus 2001 en van dezelfde periode in het jaar 2000 ter vergelijking naast elkaar gezet. Er is geen onderscheid gemaakt tussen oude wet en Vreemdelingenwet 2000, omdat de laatste voor de behandeling van reguliere zaken nauwelijks veranderingen heeft gebracht. Ook voor reguliere zaken zijn de doorlooptijden in weken aangegeven.

Tabel 27: Aanbod, productie Bodemzaken en Vovo's Regulier mei-aug. 2001 en 2000

BODEMZAKEN REGULIER	Mei 2001	Juni 2001	Juli 2001	Augustus 2001	Totaal Mei-aug. 2001	Totaal Mei-aug. 2000
Aanbod	415	490	834	1 336	3 075	2 304
Productie	640	621	698	598	2 557	2 198
Doorlooptijd	43	42	44	40		
VOVO'S REGULIER	Mei 2001	Juni 2001	Juli 2001	Augustus 2001	Totaal Mei-aug. 2001	Totaal Mei-aug. 2000
Aanbod	481	347	463	761	2 052	
Productie	717	626	640	465	2 448	
Doorlooptijd	53	54	57	59		

Reguliere procedures, omvang en ouderdom van de voorraad

In de volgende tabellen zijn de te behandelen aantallen bodemzaken en voorlopige voorzieningen opgenomen, gesorteerd naar datum van indiening van het beroep of de vovo. Bij het wegwerken van de voorraden richten de vreemdelingenkamers zich vooreerst op de oudere zaken.

Tabel 28: Omvang en ouderdom voorraad Bodemzaken en Vovo's Regulier

Omvang en ouderdom voorraad regulier bodemzaken Datum van indiening beroep	Nulmeting	Per 01-09-2001
<1999	192	71
1999	1 495	593
2000	6 932	4 006
2001	0	5 551
Totaal	8 619	10 292

Omvang en ouderdom voorraad reguliere vovo's

Datum van indiening vovo	Nulmeting	Regulier Vovo's
<1999	270	80
1999	3 167	1 433
2000	7 217	4 319
2001	0	3 750
Totaal	10 654	9 661

3.5. Gefinancierde rechtsbijstand asielzoekers

In de voorgaande rapportages heb ik u bericht dat sprake is van een evenwicht tussen vraag en aanbod met betrekking tot de rechtsbijstand aan asielzoekers. Dit evenwicht heb ik bij die gelegenheid als fragiel gekenschetst. Op dit moment zijn er signalen dat gesproken kan worden van een zekere ontspanning van vraag en aanbod. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door de dalende instroom van asielzoekers. Hierdoor is minder behoefte aan inzet van rechtsbijstandverleners in de aanmeldcentra. De vrijkomende capaciteit kan worden ingezet ten behoeve van de rechtsbijstandverlening in het vervolg van de asielprocedure. Anderzijds beginnen ook de inspanningen van de raad voor rechtsbijstand en de SRA's met betrekking tot een verdere verbetering van de ketensturing vrucht af te werpen. Ik zie de toekomst voor wat betreft het garanderen van voldoende aanbod aan rechtsbijstand inmiddels dan ook met meer vertrouwen tegemoet dan tijdens de voorgaande rapportageperiode. Uiteraard blijft het zondermeer noodzakelijk de vinger aan de pols te houden.

Zeer recent heb ik besloten het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000 aan te passen met betrekking tot de gewijzigde vreemdelingenwetgeving. De hoogte van de vergoedingen van de asielrechtsbijstand is ook aan de orde geweest tijdens het (Voortgezet) Algemene Overleg van 4 en 5 juli jl. Ik heb uw Kamer hierover bij brief van 20 september 2001 (kenmerk 5120591/801) geïnformeerd.

Ik verwacht daarnaast het gewijzigde Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000 in de loop van dit najaar in het kader van de zogenaamde voorhangprocedure aan uw Kamer te kunnen doen toekomen. De voorgestelde wijziging van het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000 leidt tot een adequate vergoeding van de inspanningen van de rechtsbijstandverlener. Daarnaast wordt tevens voorzien in een prikkel voor de deelname aan een verbetering van de ketensturing.

4. Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

4.1. Huisvesting statushouders

Ten behoeve van de eerste huisvesting van statushouders in de gemeenten is bij circulaire van 20 november 2000 de taakstelling voor de eerste helft van 2001 bekend gemaakt. Voor deze periode ging het om het huisvesten van 4 800 statushouders.

Voor de tweede helft van 2001 is in de circulaire van 17 mei 2001 aan de gemeenten bekend gemaakt dat naar verwachting in deze periode 4 000 statushouders van eerste huisvesting moeten worden voorzien.

Vanaf januari tot en met augustus 2001 zijn 3 810 statushouders gehuisvest. De realisatie van de taakstelling is ten opzichte van de prognose achter gebleven. Dit ondanks het feit dat gedurende de verslagperiode voldoende bemiddelbare statushouders in de centrale opvang aanwezig waren. De gemeenten hebben te weinig woonruimte aangeboden om de in de opvang verblijvende statushouders tijdig van huisvesting te voorzien. Niet gerealiseerde plaatsen zullen overigens in de komende periode alsnog door gemeenten moeten worden geleverd.

De geringere prestatie wordt veroorzaakt door de eind 2000 aangekondigde nieuwe wet- en regelgeving voor het vreemdelingenbeleid, die per 1 april 2001 is ingegaan. De gemeenten hebben een afwachtende houding aangenomen, mede omdat de Zorgwet VVTV is komen te vervallen. Bovendien hebben de gemeenten tot 1 oktober 2001 te maken met het uitvoeren van het «omklapproces» van de VVTV- in reguliere voorzieningen, hetgeen ook de nodige inspanningen van de gemeenten vergt op het huisvestingsterrein. De implementatie van het nieuwe beleid op gemeentelijk niveau vergt de nodige «omschakeltijd».

De ongunstige trend is reden geweest de medeoverheden op hun verantwoordelijkheid bij de realisatie van de taakstellingen aan te spreken. Hierover is intensief met de ketenpartners (ondermeer de VNG, het IPO en het COA) gesproken en zijn afspraken gemaakt om het niveau en tempo van levering van huisvestingsplaatsen voor statushouders weer op het noodzakelijke peil te brengen. Doel van deze geïntensiveerde gezamenlijke «actie» is het huisvestingsproces weer adequaat en in voldoende omvang op gang te brengen, waarbij het aantal statushouders in de opvang eind 2001 weer tot een acceptabel niveau wordt teruggedrongen. Dit is noodzakelijk in zowel het belang van de statushouders zelf alsook voor het niet onnodig lang bezet houden van opvangplaatsen in de centrale opvangvoorzieningen.

Sinds de invoering van de taakstellingssystematiek (mei 1993) zijn er tot en met augustus 2001 131 600 statushouders gehuisvest, waarvan gedurende de periode 1 juli 1995 (datum invoering wettelijke taakstellingen) tot en met augustus 2001 76 700 statushouders.

5. Ministerie van Buitenlandse Zaken

5.1. Algemene ambtsberichten

Algemene ambtsberichten worden uitgebracht door de minister van Buitenlandse Zaken aan de Staatsecretaris van Justitie en gebruikt voor de beoordeling van individuele asielverzoeken en ter vaststelling van het landgebonden asielbeleid. In de rapportageperiode werden negentien algemene ambtsberichten uitgebracht. Deze berichten hadden betrekking op Angola, Burundezers in derde landen, Congo-Brazzaville, Nigeria, Somalië, Sudanese in derde landen, Armenië, Azerbeidzjan, FR, Kirgizstan

(dienstplicht), Afghanistan, Afghanen in Iran, Algerije, Iran, Christenen in Egypte, Sri Lanka, Turkije, Turkije (dienstplicht).

5.2. *Onderzoek in individuele zaken*

In de rapportageperiode werden in totaal 497 individuele ambtsberichten uitgebracht. Gedurende de afgelopen vier maanden werden van de IND 510 verzoeken voor individuele ambtsberichten ontvangen. De gemiddelde doorlooptijd van een asielonderzoek bedroeg in deze periode 23 weken.

Over de eerste acht maanden van dit jaar zijn in totaal 1 001 individuele ambtsberichten naar de IND gezonden. Dit is een forse toename vergeleken met het jaar 2000, toen er over het gehele jaar 1 133 individuele ambtsberichten werden geproduceerd. Deze toename kan grotendeels worden verklaard door het grote aantal verzoeken voor identiteitsonderzoek bij Chinese AMA's.

Deze productiestijging is mogelijk gemaakt door de uitbreiding van de personele capaciteit op het ministerie van Buitenlandse Zaken in Den Haag en op de posten die de afgelopen jaren heeft plaatsgehad.

Om onderzoek naar de identiteit van alle Chinese AMA's in China mogelijk te maken, zal de personele capaciteit van de ambassade in Peking en de Consulaten in Shanghai en Guangzhou worden versterkt. Bovendien is een proces in gang gezet dat er toe moet leiden dat de onderzoeksverslagen over de identiteitsonderzoeken rechtstreeks door de posten in China aan de IND worden gestuurd, zonder tussenkomst van het ministerie van Buitenlandse Zaken in Den Haag. Deze onderzoeksverslagen zullen in de toekomst als individueel ambtsbericht fungeren.

De vreemdelingenrechter verzoekt regelmatig om inzage in de stukken die ten grondslag liggen aan een individueel ambtsbericht. Deze stukken worden tevens – ontdaan van alle vertrouwelijke informatie – ter beschikking gesteld aan de procespartijen. In de periode mei-augustus werden 27 inzageverzoeken van de vreemdelingenrechter ontvangen, zeventien werden afgehandeld. In de eerste acht maanden werden in totaal 66 inzageverzoeken ontvangen en 56 afgehandeld. De gemiddelde doorlooptijd van de behandeling van een inzageverzoek is twee maanden.